

بسمه تعالی

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

شیوه نامه اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۲ «بخش کشاورزی»

تهیه و تنظیم:
دفتر امور اقتصادی

مهر ماه ۱۴۰۳

۲.....	مقدمه.....
۳.....	(۱) تعاریف و اطلاعات.....
۴.....	(۲) رویکرد وزارت جهاد کشاورزی در تولید و اشتغال.....
۷.....	(۳) تکالیف بخش کشاورزی در برنامه هفتم توسعه.....
۹.....	(۴) طرح های واجد شرایط.....
۹.....	(۵) طرح های اولویت دار.....
۹.....	(۶) ویژگیهای تسهیلات.....
۱۰.....	۶-۱) نوع تسهیلات.....
۱۰.....	۶-۲) نرخ سود تسهیلات.....
۱۰.....	۶-۳) سهم آورده متقاضی.....
۱۰.....	۶-۴) دوره مشارکت.....
۱۰.....	۶-۵) تسهیلات مکرر.....
۱۰.....	۶-۶) تعاونی ها.....
۱۱.....	(۷) برنامه تولید و اشتغال بخش کشاورزی (رسته های فعالیت های اولویت مشمول دریافت تسهیلات.....
۱۲.....	۷-۱) فعالیت های دانش بنیان، فناوری و استارت آپی مرتبط با کشاورزی.....
۱۳.....	۷-۲) تولید انواع نهاده ها و عوامل تولید وارداتی غیرعلوفه ای کشاورزی.....
۱۴.....	۷-۳) توسعه فعالیت های مکانیزاسیون، مدرن سازی.....
۱۵.....	۷-۴) احیای واحدهای تولیدی راکد و تکمیل طرح های نیمه تمام و ظرفیت خالی تولید.....
۱۶.....	۷-۴-۱) توسعه زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی و طرح های پیشران بخش کشاورزی.....
۱۶.....	۷-۴-۲) خدمات توسعه کسب و کارهای کشاورزی.....
۱۶.....	۷-۴-۳) خدمات دامپزشکی.....
۱۷.....	۷-۴-۴) خدمات فنی و مشاوره ای.....
۲۰.....	۷-۴-۵) کلینیکهای گیاهپزشکی.....
۲۱.....	۷-۴-۶) حوزه آفت کش ها زیستی و غیر شیمیایی.....
۲۲.....	۷-۴-۳) صنایع تبدیلی و غذایی کشاورزی.....
۲۲.....	۷-۵) توسعه زنجیره تولید محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده.....
۲۴.....	۷-۶) افزایش بهره وری منابع پایه آب و خاک.....
۲۴.....	۷-۶-۱) پروژه های توسعه کشت های متراکم و گلخانه.....
۲۵.....	۷-۶-۲) پروژه های توسعه کشت گیاهان دارویی براساس مزیت های استانی.....
۲۷.....	۷-۶-۳) پروژه های آب و خاک.....
۲۷.....	۷-۶-۴) پروژه های منابع طبیعی و آبخیزداری.....
۲۸.....	۷-۷) سرمایه در گردش تامین محصولات و نهاده های کشاورزی.....
۲۸.....	۷-۷-۱) توسعه پرورش مرغ گوشتی سویه آرین.....
۲۹.....	۷-۷-۲) کشاورزان نمونه پیشرو.....
۲۹.....	۷-۷-۳) سرمایه در گردش تامین نهاده های تولید محصولات گلخانه ای، دام، طیور و آبزیان و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی (کشت قراردادی).....
۳۱.....	(۸) سهم استان ها از منابع تبصره ۱۸.....
۳۳.....	(۹) فرایند و گردش کار پرداخت تسهیلات.....
۳۳.....	۹-۱) فرایند و گردش کار پرداخت تسهیلات تلفیقی تبصره (۱۸).....
۳۴.....	۹-۲) فرایند و گردش کار پرداخت تسهیلات کشاورزی قراردادی تبصره (۱۸).....
۳۴.....	(۱۰) سازو کار نظارت.....

با توجه به ضریب رشد جمعیت و محدود بودن امکانات افزایش تولید محصولات کشاورزی، تلاش اکثر کشورها طی سال‌ها و نسل‌های گذشته، تشویق و گسترش هر چه بیشتر مردم به فعالیت کشاورزی و تولید محصولات غذایی بوده است. به هنگام بروز جنگ‌ها و عدم دسترسی مردم به مواد اولیه موردنیاز، به‌خصوص مواد غذایی، حتی دولت‌هایی مقتدر نیز با نابسامانی‌ها و ناهماهنگی‌های عدیده‌ای مواجه گردیده‌اند. به‌طوری که از آغاز قرن جاری و با ایجاد بحران‌های غذایی، اکثر کشورها ضمن پی بردن به اهمیت تولید کشاورزی، اقدامات وسیعی را در جهت خودکفایی محصولات عمده غذایی به‌عمل آورده‌اند.

علاوه بر این، با مطالعه روند تصاعدی افزایش جمعیت کشورهای توسعه نیافته، پیوسته مقدار تقاضا برای مواد غذایی بیشتر شده است. از این جهت فقر و گرسنگی کشورهای توسعه نیافته در ابعاد گسترده‌تری گریبان‌گیر مردم خواهد شد. تجربیات زیادی که اکثر مردم کشورهای جهان، به‌ویژه در قرن اخیر به‌دست آورده‌اند، نقش تولیدات کشاورزی در کشورهای در حال توسعه به‌عنوان بزرگ‌ترین بخش فعالیت جهت تامین مواد غذایی جمعیت و برقراری امنیت و استقلال کشور مشخص شده است.

علاوه بر موارد فوق، همواره بخش کشاورزی نقش مهمی در اشتغال مردم، به‌خصوص در مناطق روستایی و کشاورزی داشته است؛ اما سهم بخش کشاورزی در اشتغال با روند توسعه کشورها کاهش یافته است. با توجه به اینکه سهم اشتغال بخش کشاورزی طی دهه گذشته روند کاهشی داشته و از ۲۱٪ به حدود ۱۸.۵٪ تقلیل یافته است؛ این سؤال مطرح است که آیا بخش کشاورزی در دستیابی و حفظ سهم خود در اشتغال کشور، موفق نبوده است؟ و چگونه می‌توان سهم بخش کشاورزی را در اشتغال پایدار افزایش داد؟

بر اساس تجربه کشورهای مختلف هم‌زمان با روند توسعه؛ سهم نسبی کشاورزی از تولید کل و اشتغال طی زمان کاهش می‌یابد؛ لیکن، سهم کسب و کارهای کشاورزی در اشتغال و تولید روند رو به رشدی داشته است. بنابراین، برای توسعه اشتغال در بخش کشاورزی لازم است بر توسعه کسب و کارهای کشاورزی تمرکز نمود.

بر اساس تعاریف رایج در گذشته، کسب و کارهای مرتبط با کشاورزی، خارج از حوزه‌ی کشاورزی قرار داشته و امور سیاست‌گذاری و اجرایی مربوطه در وزارتخانه‌هایی مانند بازرگانی، صنایع و معادن و نیرو سامان می‌یافت. این در حالی است که در بسیاری از کشورها، نه تنها وظایف مرتبط با حوزه صنایع و بازرگانی حتی امور بهداشتی مربوط به کشاورزی و غذا نیز در وزارت کشاورزی ساماندهی می‌گردد. در ایران بعد از تصویب قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی عملاً وزارت جهاد کشاورزی در زمینه توسعه کسب و کارهای کشاورزی وظیفه‌مند شده است.

با توجه به موارد فوق، برای بررسی اهمیت بخش کشاورزی در اشتغال، لازم است سهم کسب و کارهای کشاورزی از مرحله تأمین نهاده‌ها تا تجارت و عرضه محصول به مصرف‌کنندگان در بازارهای داخلی و بین‌المللی برجسته شود. بر این اساس، سهم کسب و کارهای بخش کشاورزی در ایران، بیش از ۳۰٪ از کسب و کارهای کشور است. لذا، ضرورت دارد تا با بهبود کسب و کارهای بخش کشاورزی، ضمن صیانت از اشتغال موجود بخش، به اشتغال پایدار در بخش کشاورزی و مناطق روستایی کمک نمود.

لذا، در این گزارش ابتدا به رویکرد وزارت جهاد کشاورزی در ایجاد اشتغال اشاره شده و براساس همین رویکرد «شیوه‌نامه اجرایی بند (الف) تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ بخش کشاورزی» با تأکید بر اولویت‌های اصلی توسعه بخش کشاورزی تدوین شده است.

(۱) تعاریف و اصطلاحات

در این شیوه نامه اجرایی، تعاریف و اصطلاحات به شرح ذیل به کار رفته اند:

۱. **تبصره (۱۸):** منظور تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور می باشد که به منظور حمایت از تولید و اشتغال پایدار و رشد تولید ملی از طرق مختلف از جمله افزایش سرمایه گذاری، ارتقاء بهره‌وری، تکمیل طرحهای تولیدی نیمه تمام و احیای واحدهای تولیدی راکد، بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی موجود، استفاده از ظرفیت‌های خالی بنگاههای تولیدی و تکمیل زنجیره ارزش تولید، منابع مالی موضوع این تبصره با تأکید بر یکپارچه سازی حمایت‌های دولت و بسط عدالت سرزمینی در راستای رشد و پیشرفت استانهای کشور با اولویت طرحهای تولید دانش بنیان و پیشران به شرح زیر تأمین و اختصاص می یابد.
۲. **دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۸):** منظور دستورالعمل تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور است که طی نامه شماره ۶۳۶۳۲ مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۴ توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ گردیده است.
۳. **معاونت:** منظور معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی جهادکشاورزی می باشد.
۴. **سازمان:** منظور سازمان جهادکشاورزی استان می باشد.
۵. **کارگروه ملی:** کارگروهی است در ستاد وزارت جهادکشاورزی با عضویت معاون برنامه ریزی و اقتصادی (رئیس)، مدیر کل دفتر امور اقتصادی (دبیر)، نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونین تخصصی (حسب مورد)، موسسات عامل (حسب مورد).
۶. **کمیته استانی:** کمیته ای است در استان با عضویت معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار (رئیس)، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی (دبیر)، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، مدیر کل اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مدیر دستگاه اجرایی مربوطه (حسب مورد)، مدیر کل امور روستائی و شوراهای استانداری و نماینده نهادهای حمایتی (حسب مورد) و نماینده موسسه عامل مربوطه در استان (حسب مورد).
۷. **شورای برنامه ریزی و توسعه استان:** براساس مفاد آیین نامه شورای برنامه ریزی و توسعه استان و کارگروههای تخصصی مصوبه شماره ۲۹۰۱۸/ت/۵۴۴۸۷ هـ مورخ ۱۳۹۸/۳/۱۲ هیات دولت.
۸. **متقاضی:** کلیه صاحبین کسب و کار حقیقی و حقوقی دارنده مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی که دارای شناسه یکتای صادره از درگاه ملی مجوزهای کشور (mojavez.ir) هستند به استثنا متقاضیانی که مجوز فعالیت خود را قبل از سال ۱۴۰۲ دریافت نموده اند.
۹. **طرح سرمایه گذاری:** فعالیت سرمایه گذاری جدید، توسعه ای یا نیمه تمامی که برای ایجاد طرح تولیدی و یا خدماتی با منابع اعتباری مشخص به منظور تولید کالا و یا ارائه خدمات اجرا می شود.
۱۰. **واحد تولیدی:** بنگاه اقتصادی تولیدکننده کالا یا خدمات
۱۱. **فعالیت دانش بنیان و فناوری:** فعالیتهایی که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوریهای برتر و با ارزش افزوده بالا انجام می پذیرد. فعالیت دانش بنیان از معاونت

علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری و فعالیت فناور می‌بایست از پارک‌های علم و فناوری مجوز داشته باشند.

۱۲. طرح پیشران: طرح‌هایی که با تأیید دبیرخانه ملی پیوندهای بیشتری با سایر واحدهای تولیدی داشته و با راه‌اندازی آنها، مجموعه‌ای از فعالیت‌های مرتبط رونق خواهد یافت.

۱۳. سامانه سینتا: سامانه یکپارچه تسهیلات اعتباری وزارت جهاد کشاورزی

۱۴. سامانه جامع تسهیلات اشتغال‌زایی: سامانه جامع تسهیلات اشتغال‌زایی وزارت امور اقتصادی و دارایی.

۱۵. موسسه عامل: بانک کشاورزی، بانک توسعه تعاون و صندوق کارآفرینی امید

۱۶. کشاورزی قراردادی: روشی از تولید است که از طریق آن، تولیدکننده از طریق عقد قرارداد با یک مجری طرح، نسبت به تولید محصولات کشاورزی اقدام مینماید. با هدف ارتقای عملکرد کمی و کیفی محصول، پشتیبان متعهد می‌شود همزمان با خرید محصولات کشاورزان به صورت تضمینی، توافقی و یا با فرمول قیمتی مشخص، خدمات فنی، آموزشی، مشاوره‌ای را در کلیه‌ی مراحل کاشت، داشت و برداشت به کشاورزان تحت قرارداد ارائه نماید.

۱۷. کارگروه ملی کشاورزی قراردادی: کارگروهی است که به ریاست معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی و دبیری دفتر امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی با عضویت نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک یا موسسه عامل، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، معاونت توسعه بازرگانی، تعدادی از شرکت‌های موفق در حوزه کشاورزی قراردادی و سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها (از جمله وزارت خانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صمت، بانک‌ها و غیره) حسب مورد تشکیل خواهد شد.

۱۸. پشتیبان یا مجری طرح در کشاورزی قراردادی: متقاضی اجرای کشاورزی قراردادی است که به صورت یک شرکت تولیدی، بازرگانی، دانش‌بنیان، یا در قالب صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی یا یک شرکت مدیریت زنجیره تأمین، با تأیید وزارت جهاد کشاورزی فعالیت میکند.

۱۹. تولیدکننده کشاورزی قراردادی: اشخاص حقیقی یا حقوقی که به صورت مستقیم یا از طریق تشکل تولیدی معین، بر اساس قرارداد با مجری طرح، به تولید محصول می‌پردازند.

۲۰. محصول: هر نوع محصول خام و فرآوری شده کشاورزی در زمینه زراعی، باغی، دامی، شیلاتی و منابع طبیعی را شامل میشود.

۲) رویکرد و اهداف وزارت جهاد کشاورزی در تولید و اشتغال

برنامه‌های تولید و اشتغال بخش کشاورزی در چارچوب رویکردهای ذیل قابل تعریف می‌باشد:

- جهش سرمایه‌گذاری دولتی و بخش غیر دولتی در بخش کشاورزی و غذا از طریق افزایش سهم سرمایه‌گذاری دولتی از کل سرمایه‌گذاری کشور و فراهم‌سازی بستر و محیط سرمایه‌گذاری بخش خصوصی با اعطای تسهیلات و مشوقهای تولید و ایجاد سودآوری در بخش
- حصول رشد ۵.۵ درصدی ارزش افزوده بخش کشاورزی در پایان سال برنامه هفتم پیشرفت

- ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید کشاورزی از طریق توسعه علم و فناوری در بخش و توسعه تحقیقات تقاضا محور
- تکمیل و توسعه زنجیره ارزش کشاورزی و غذا
- توجه به توسعه عمودی بخش کشاورزی و غذا خصوصا کشت های متراکم (گلخانه ای و ...) و عدم توسعه افقی با توجه به محدودیت منابع آب و شرایط اقلیمی
- مبنا قراردادن توسعه کشاورزی روستا پایه با توسعه و پیشرفت پایدار روستایی و عشایری
- اتخاذ سیاستهای حمایتی موثر و کارآمد از بخش کشاورزی از طریق یکپارچه‌سازی و هدفمندسازی سیاستهای حمایتی نتیجه‌گرا از بخش کشاورزی از جمله تقویت مدیریت مخاطرات (ریسک) و صندوقهای حمایتی، یارانه نهاده ها و تسهیلات
- ایجاد ارزش افزوده بالاتر از بقایا و ضایعات و تلفات از طریق توسعه فناوری های بازیافت ارزش
- کاهش سهم خام فروشی محصولات کشاورزی از طریق توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی
- ارتقاء شاخصهای مکانیزاسیون و صنایع فرآوری محصولات کشاورزی از طریق بکارگیری فناوری های نوین، سامانه های هوشمند و توسعه شرکتهای خدمات فنی و تخصصی غیر دولتی در بخش کشاورزی
- توسعه و تکمیل زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی از طریق مشارکت بخش غیر دولتی
- ارتقای سطح ایمنی، سلامت و کیفیت غذا در طول زنجیره ارزش با استانداردسازی، پایش، نظارت و برندسازی
- ارزش افزایی محصولات جانبی کشتار دام و طیور و کاهش ضایعات و پسماندها
- توسعه و تقویت صنایع جانبی و پشتیبان زنجیره ارزش تولید مرغ و تخم مرغ
- توسعه و ارتقای زنجیره یکپارچه صنعت مرغ و مشارکت عملیاتی تشکلهای در مدیریت زنجیره صنعت مرغ
- افزایش تولید تخم مرغ از طریق افزایش بهره‌وری و فرهنگسازی به منظور افزایش مصرف تخم مرغ
- افزایش بهره‌وری تولید شیر و گوشت قرمز به خصوص در دامداریهای سنتی و نیمه صنعتی
- ایجاد و تکمیل زنجیره تولید و ارزش صنعت شیر و فراورده های لبنی با محوریت تشکلهای منطقه ای و شرکتهای دانش بنیان
- توسعه فناوریهای مؤثر در ارتقاء و رعایت استاندارد کیفی تولید و عرضه شیر و فراورده های لبنی از قبیل کیتها و آزمایشگاههای تشخیص و فناوریهای غیرحرارتی سالم سازی شیر (پلاσμα، فرادما، فشار بالا، میدان الکتریکی ارتعاشی، غشایی و میکروفیلتراسیون)
- خودکفایی در تولید ملکه زنبور عسل، بهبود ژنتیکی و توسعه زنبور عسل ایرانی و ارتقاء دانش و فناوری و تکمیل زنجیره های ارزش به منظور ارتقاء عملکرد و توسعه کیفی صنعت زنبورداری با استفاده از فناوریهای نوین و تقویت تشکلهای مربوطه جهت مدیریت زنجیره تأمین
- حمایت و تقویت تولیدکنندگان گوشت مرغ که از تولیدات مرغ لاین آراین در چرخه تولید استفاده مینمایند.
- بهسازی، نوسازی و تجهیز واحدهای دامداری کوچک روستائی با هدف افزایش کیفیت و کمیت تولیدات دامی.
- حمایت و تقویت تولیدکنندگان تخم نوغان (والد، هیبرید و ...) و نیز پرورش دهندگان سنتی نوغان با هدف افزایش کیفیت نخ ابریشم.

- کاهش وابستگی به بذور هیبرید وارداتی و ارتقای توانمندیهای تولید داخل به منظور تأمین ارقام داخلی مناسب برای تولید
- بهره گیری از دانش و فناوریهای نوین و حمایت از سرمایه گذاری در زیرساختها و توسعه نظام تولید بذر و حمایت از صادرات بذر
- استفاده از ظرفیت فرآوری بقایای محصولات و ضایعات، محصولات جدید (جلبک ها و حشرات) و سایر دانه ها (مانند ارزن، تورگوم، تریتیکاله و...) برای جایگزینی بخشی از خوراک دام و طیور
- ارتقای توانمندی تولید داخل بسترهای کشت گلخانه ای و کاهش وابستگی به واردات در بسترهای کشت گلخانه ای
- حمایت از شرکتهای دانش بنیان به منظور بومی سازی تولید و ارتقای کیفیت انواع کودهای کشاورزی و محرک رشد گیاهی از طریق توسعه دانش فنی یا انتقال فناوری
- حمایت از سرمایه گذاری در تولید مواد مؤثره باکیفیت و افزودنی های آفت کشهای شیمیایی
- خودکفایی در تولید واکسن های آبزیان، طیور و دام و کاهش وابستگی در تأمین مواد اولیه
- توسعه تولید واکسنهای نسل جدید (نو ترکیب) و ایجاد بانک بذر واکسن و تسهیل واگذاری بذر واکسن به شرکتهای دانش بنیان
- تولید مکمل های خوراک دام، طیور و آبزیان مبتنی بر ظرفیت داخل با حمایت از شرکتهای دانش بنیان بخش خصوصی
- توسعه تولید مرغ لاین قابل رقابت با نژادهای وارداتی و ارتقاء ضریب خودکفایی در تولید جوجه اجداد گوشتی و حفاظت و بهره برداری بیشتر از نژادهای بومی
- حمایت هدفمند و اعطای تسهیلات مناسب به منظور نوسازی ماشین آلات و تجهیزات صنایع تبدیلی و تکمیلی با تأکید بر استفاده از ظرفیت شرکتهای داخلی تولیدکننده ماشین آلات و تجهیزات و ارتقای توانمندیهای فناورانه آنها
- کاهش وابستگی به مواد اولیه وارداتی مورد نیاز نگهداری، فرآوری و بسته بندی محصولات غذایی
- توسعه زنجیره ترد محصولات کشاورزی با تأکید بر محصولات صادراتی
- تولید دانش بنیان و صنعتی غذاهای بومی
- حمایت مؤثر از ارتقاء ضریب مکانیزاسیون به منظور به کارگیری ماشین آلات به روز در کلیه مراحل تولید محصولات زراعی، باغی، دامی و شیلاتی و جایگزینی ماشین آلات فرسوده با ماشین آلات به روز
- تعیین نقاط بحرانی، ارزش افزایی و تولید فرآورده های با ارزش افزوده بالا از بقایا، تلفات و ضایعات از طریق ایجاد نظام جامع اطلاعاتی هوشمند
- مدیریت یکپارچه بقایا، تلفات و ضایعات محصولات کشاورزی و غذا و ارائه گزارش سالانه از میزان کاهش بقایا، تلفات و ضایعات توسط نهاد متولی
- استفاده از ظرفیت شرکتهای دانش بنیان و فناور به منظور کم به مدیریت ضایعات و پسماند
- توسعه کشت قراردادی به منظور تقویت زنجیره ارزش محصولات کشاورزی

- توسعه سکوها (پلتفرم های) مدیریت زنجیره تأمین برای جمعآوری، درجه بندی، بسته بندی، برچسب گذاری، بهبود حمل و نقل، انبارداری، ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی با هدف ارزش افزایی و ارتقاء کیفیت، سلامت و بازارپسندی و کاهش تلفات و ضایعات محصولات کشاورزی
- حمایت از شکل گیری و تکمیل زنجیره های ارزش در حوزه های مختلف بخش کشاورزی
- طراحی الگوی مناسب توسعه روستایی و عشایری تولید محور متناسب با الگوی توسعه کشاورزی با تأکید بر حفظ روستاها و عشایر تولیدی و جلوگیری از یکجانشینی عشایر و تبدیل روستا به شهر
- شناسایی و احیاء دانش های بومی و میراث غنی کشاورزی ایران و تلفیق آنها با دانش های نوین به منظور توسعه کشاورزی، روستایی و عشایری و توسعه زنجیره ارزش
- افزایش مشارکت بهره برداران در تصمیم گیری و تصمیم سازی برای استفاده بهینه از عوامل و منابع در تولید محصولات کشاورزی در قالب تشکیل الگوهای نظام بهره برداری مناسب
- اجرای کشاورزی قراردادی برای توسعه صادرات محصولات گلخانه ای و قارچ خوراکی
- توسعه فعالیت نوآورانه و دانش بنیان در زمینه تولیدات گلخانه ای و قارچ خوراکی
- اجرای پروژه های بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای گلخانه ای و قارچ خوراکی
- زنجیره تولید نهال گواهی شده شامل: مراکز پیش تکثیری، باغات مادری، مراکز کشت بافت و نهالستان های تولید کننده نهال گواهی شده
- اصلاح و نوسازی باغات
- تامین نهاده های زیستی و ارگانیک برای تولید محصولات باغبانی ارگانیک
- تجهیزات پرتابل فرآوری محصولات باغبانی
- تجهیزات پرتابل پیش سرمادهی پس از برداشت محصولات باغبانی

۳) تکالیف بخش کشاورزی در برنامه هفتم توسعه

به منظور بهره‌برداری از تکالیف بخش کشاورزی در برنامه هفتم توسعه در تهیه و تدوین طرح‌ها، پروژه‌ها و فعالیت‌های اولویت‌دار در بخش کشاورزی، سنجه عملکردی، واحد متعارف و هدف کمی تکالیف مذکور به شرح جدول ارائه می‌گردد:

جدول (۱) تکالیف بخش کشاورزی در برنامه هفتم توسعه

هدف کمی	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۹۰	درصد (در پایان برنامه)	متوسط وزنی ضریب خودکفایی محصولات اساسی کشاورزی (گندم، جو، برنج، حبوبات، گوشت قرمز و سفید و شکر)
۴۰	درصد (در پایان برنامه)	متوسط وزنی ضریب خودکفایی محصولات اساسی کشاورزی (ذرت و دانه‌های روغنی)
۵۰	افزایش درصد	افزایش بهره‌وری در واحد سطح

سهم ارزش افزوده فرآوری محصولات کشاورزی از ارزش افزوده بخش کشاورزی	درصد افزایش (سالانه)	۱۵
سهم محصولات دارای آلاینده‌های غیرمجاز از محصولات پرمصرف	درصد کاهش درخصوص هر یک از محصولات (سالانه)	۱۰
کاهش واردات نهاده های دامی تراریخته	درصد سالانه	حداکثر ۵ درصد (انتهای برنامه، واردات حداکثر به پنج‌جاه درصد می رسد)
سهم جوجه سویه آرین از سویه‌های موجود برای جوجه‌ریزی مرغ گوشتی	درصد (در پایان برنامه)	(افزایش سالانه حداقل ۴ درصد، در پایان برنامه حداقل ۲۰ درصد)
سهم بازار داخلی مرغ سایز (مرغ سلامت محور)	درصد (در پایان برنامه)	(افزایش سالانه حداقل ۱۰ درصد، در پایان برنامه حداقل ۲۰ درصد)
پرورش و صید محصولات شیلاتی	میلیون تن (در پایان برنامه)	۱/۸
سهم بذور دورگه (هیبریدی) تولید داخل	درصد (در پایان برنامه)	حداقل ۵۰ (افزایش سالانه حداقل ۱۰ درصد)
سهم واکسن طیور تولید داخل	درصد (در پایان برنامه)	حداقل ۷۰ (افزایش سالانه حداقل ۱۰ درصد)
تولید محصولات گلخانه ای	میلیون تن (در پایان برنامه)	حداقل ۱۰
سهم سطح زیر کشت محصولات ارگانیک	درصد (در پایان برنامه)	حداقل ۲
توسعه کشاورزی فراسرزمینی	میلیون تن (در پایان برنامه)	۲
سهم کشاورزی قراردادی از تولیدات کشاورزی کشور	درصد (در پایان برنامه)	حداقل ۲۰
تهیه نقشه‌های مدیریت پذیر و درجه بندی و ارزیابی تناسب اراضی کشاورزی	هزار هکتار (سالانه)	۱۰۰
کاهش فرسایش خاک	درصد (در پایان برنامه)	حداقل ۲۰
توسعه و ایجاد شبکه های آبیاری و زهکشی درجه ۳ و ۴ در پایاب سدها و احداث آبراهه (کانال‌های عمومی و انتقال آب کشاورزی با لوله	هزار هکتار (سالانه)	۷۰
استقرار سامانه های نوین آبیاری (تحت فشار) در اراضی کشاورزی	هزار هکتار (سالانه)	۲۰۰
استقرار سامانه های نوین آبیاری زیرسطحی هوشمند با کاهش مصرف آب کشاورزی تا ۵۰ درصد و بهره وری تولید ۱/۵ برابر	هزار هکتار (سالانه)	۱۵۰
افزایش و تقویت ایستگاه ها و سامانه های هواشناسی کشاورزی	سالیانه (درصد)	حداقل ۵ درصد سالیانه، در انتهای برنامه حداقل ۲۵ درصد
تجهیز و نوسازی و زهکشی اراضی	هزار هکتار (سالانه)	۶۰
احیا، مرمت و بازسازی و لایروبی قنوات	هزار هکتار (سالانه)	۳
احداث جاده های دسترسی و بین مزارع	هزار هکتار (در پایان برنامه)	۲۵
اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری	هزار هکتار (در پایان برنامه)	۲۰
سطح کانون های بحرانی فرسایش بادی	درصد کاهش (در پایان برنامه)	۲۰
مدیریت، حفظ، احیا و توسعه مراتع کشور	میلیون هکتار (در پایان برنامه)	۲۰
ضریب پوشش حفاظت از جنگلها و مراتع	درصد افزایش (در پایان برنامه)	۲۰

۴) طرح های واجد شرایط:

طرح های واجد شرایط استفاده از تسهیلات تبصره موصوف شامل موارد ذیل می باشند:

- واحدهای تولیدی خرد و کوچک
- واحدهای تولیدی متوسط
- واحدهای تولیدی بزرگ
- واحدهای فناور و شرکت های دانش بنیان
- فعالیت های پیشران
- واحدهای قابل احیا

۵) طرح های اولویت دار:

طرح های پیشنهادی توسط استان ها براساس معیارهای زیر در اولویت تخصیص تسهیلات از سوی وزارت جهاد کشاورزی قرار می گیرند:

- اولویت های تعیین شده موضوع جدول پیوست این برنامه تحت عنوان «عناوین و مصادیق رسته فعالیت های اولویت دار برنامه تولید و اشتغال بخش کشاورزی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور»
- طرح های پیشران اقتصادی
- طرح های تولیدی صادرات محور یا طرح های با صرفه جویی بالا
- طرح های دانش بنیان و با فناور (به تشخیص معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری)
- ایجاد، تکمیل و راه اندازی طرح های سرمایه گذاری نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی با بیشتر از ۷۰ درصد
- طرح های معرفی شده قبلی به موسسات عامل موضوع بند (الف) سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱
- طرح های تولیدی با هزینه اشتغال زایی پایین با اولویت مناطق محروم (طرح های استانی)
- طرح های تکمیل کننده زنجیره عرضه و ارزش با تاکید بر کشاورزی قراردادی
- طرح های بهینه سازی مصرف و تولید انرژی
- طرح های با اولویت بکارگیری دانش آموختگان دانشگاهی به میزان حداقل ۵۰ درصد تعهد اشتغال

۶) ویژگیهای تسهیلات

۶-۱) نوع تسهیلات:

هفتاد درصد (۷۰٪) به صورت تسهیلات سرمایه ای و سی درصد (۳۰٪) به صورت سرمایه در گردش تخصیص داده خواهد شد.

۶-۲) نرخ سود تسهیلات:

نرخ سود تسهیلات تلفیقی برحسب نوع رسته در قالب جدول عناوین و مصادیق رسته فعالیت های اولویت دار موضوع برنامه تولید و اشتغال بخش کشاورزی مصوب دبیرخانه تبصره ۱۸ وزارت اموراقتصاد و دارایی تعیین می شود.

۶-۳) سهم آورده متقاضی:

سهم آورده متقاضی برای استفاده از این تسهیلات حداقل بیست (۲۰) درصد (حداقل ۵ واحد درصد نقدی از کل آورده) تعیین می شود. واحدهای خرد (بنگاه های با تعداد ۱ تا ۴ نفر نیروی کار با تاییدیه سازمان تامین اجتماعی) از آورده معاف هستند.

۶-۴) دوره مشارکت:

دوره بازپرداخت تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر یک سال و تسهیلات سرمایه ای ایجاد، توسعه ای و تکمیلی حداکثر ۵ سال (شامل دوره مشارکت و تنفس جمعاً دو سال و دوره بازپرداخت سه سال) می باشد. تبصره- دوره بازپرداخت تسهیلات برای طرح های پیشران سرمایه در گردش یک سال و ایجاد، توسعه ای و تکمیلی حداکثر هفت سال (شامل دوره مشارکت و تنفس جمعاً دو سال و دوره بازپرداخت حداکثر پنج سال) می باشد.

۶-۵) تسهیلات مکرر:

چنانچه متقاضی سابقاً برای یک طرح واحد تسهیلات ترجیحی دیگری در حوزه اشتغال اعم از تبصره ۱۸ (تلفیقی، اشتغال روستایی یا صندوق توسعه ملی) به صورت سرمایه ثابت دریافت کرده باشد؛ در صورتی که طرح به بهره برداری رسیده باشد و به تعهدات اشتغال خود عمل کرده باشد میتواند تنها برای یکبار دیگر برای آن طرح تسهیلات سرمایه در گردش دریافت کند (برعکس آن ممنوع است). متقاضی فقط برای یک طرح میتواند از تسهیلات موضوع این دستورالعمل استفاده کند. متقاضیانی که دارای مصوبه کمیته استانی از محل بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ که تاریخ معرفی آنها به موسسه عامل از تاریخ ۱۴۰۳/۳/۲۴ به بعد می باشند مشمول ممنوعیت پرداخت تسهیلات مکرر از محل تسهیلات اشتغال زایی بوده و اشخاص معرفی شده به بانک قبل از تاریخ فوق مشمول ضابطه ممنوعیت تسهیلات مکرر نمی باشند.

۶-۶) تعاونی ها:

براساس مفاد جزء (۸) ذیل ماده (۵) دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۸)، تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) از منابع به تسهیلات طرح های تولید و اشتغال تعاونی ها پس از تصویب شورای برنامه ریزی و توسعه استان اختصاص می یابد.

۷) برنامه تولید و اشتغال بخش کشاورزی (رسته فعالیت های اولویت مشمول دریافت تسهیلات)

برنامه تولید و اشتغال ملی و استانی بخش کشاورزی مصوب دبیر خانه ملی تبصره ۱۸ قانون بودجه بشرح ذیل به وزارت جهاد کشاورزی برای اجراء ابلاغ گردید:

جدول (۲) عناوین و مصادیق رسته فعالیت های اولویت دار برنامه تولید و اشتغال بخش کشاورزی ذیل تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور

اولویت	عنوان رسته فعالیت	مصادیق فعالیت ها
۱	فعالیت های دانش بنیان، فناوری و استارت آپی مرتبط با کشاورزی	استارت آپها، فناوریهای هسته ای (کنترل آفات و بیماری ها، تولید واکسن های دام و طیور و آبزیان)، پرتو دهی محصولات کشاورزی و پلاسما و نهاده های فناورانه، فناوری نوین و هوشمندسازی، کاهش ضایعات کشاورزی، ارقام جدید زراعی، استفاده از منابع پروتئینی کمتر متعارف، توسعه پیهپاد ها، کشت بافت، استفاده از آفت کش و حاصلخیز کننده سبز، تغذیه تلفیقی، تولید بذر دورگه وارداتی، واکسن ها، ویتامین ها، آنزیم ها و داروهای دام، طیور و آبزیان، اصلاح نژاد بومی، روش های نوین پرورش آبزیان، توسعه پرورش و فرآوری جلبک، گلخانه های آب کشت (هیدرو پونیک)، هواکشت (آیروپونیک)، تلفیق آب کشت و پرورش ماهی (آکوپونیک)، زیست بوم های فناوری، پارک های علم و فناوری، دهکده نوآوری، کسب و کارهای دیجیتالی و استارت آپی کشاورزی (ماده ۲ آیین نامه اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی)، تولید خوراک دام جایگزین و صنایع خلاق، اجرای برنامه کلان مدیریت تلفیقی آفات و بیماریهای گیاهی
۲	تولید انواع نهاده ها و عوامل تولید وارداتی غیر علوفه ای کشاورزی	انواع واکسن و داروهای دامی، نژادهای مولد دام، طیور و آبزیان، انواع بذرهای هیبرید و نهال گواهی شده و مواد ژنتیکی، انواع کودهای شیمیایی، سموم و آفت کش های شیمیایی و زیستی و غیر شیمیایی، ماشین آلات و تجهیزات، تجهیز و استانداردسازی انبارهای نگهداری سموم، بذور اصلاح شده لگومها
۳	توسعه فعالیت های مکانیزاسیون و مدرن سازی	استفاده و بکارگیری فناوری نوین الگویی و توسعه ای (ماشینها و ادوات موجود در فهرست مرکز)، مدرن سازی کشاورزی مشتمل بر نوسازی و مدرن سازی ناوگان ماشینی کشاورزی، سیستم های اتوماسیون و مکانیزاسیون در فرآیند تولید محصولات، بازسازی و نوسازی تجهیزات و ماشین آلات گلخانه ها، واحدهای دام، طیور و آبزیان و صنایع، استفاده و بکارگیری فناوری نوین و نانو، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، ایجاد، تکمیل و تجهیز آزمایشگاه های کنترل کیفی، کمباین های تخصصی، تجهیز کمباین های برداشت غلات به سامانه های ناوبری و نمایش و کنترل ریزش محصول، ارائه تسهیلات جهت تعمیر کمباین های غلات.
۴	احیای واحدهای تولیدی راکد و تکمیل طرح های نیمه تمام و ظرفیت خالی تولید	توسعه زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی و طرح های پیشران بخش کشاورزی توسعه زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی و طرح های پیشران بخش کشاورزی توسعه زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی و طرح های پیشران بخش کشاورزی
۵	توسعه زنجیره تولید محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده	تولید محصولات کشاورزی وارداتی پر مصرف و تولید محصولات کشاورزی صادراتی، احداث و تکمیل واحدهای : صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، بسته بندی گیاهان دارویی، فرآوری ضایعات محصولات کشاورزی، خط دوم کشتارگاه، پایانه های صادراتی محصولات کشاورزی، درجه بندی و سورتینگ محصولات کشاورزی، دامی و شیلاتی، باغ های متراکم، پرورش ماهی در قفس، زراعت چوب، واحدهای بزرگ مقیاس زراعی، باغی، دام و طیور، شیلات و گلخانه و بارانداز و میدان عرضه دام و کشت و صنعت های کوچک (با اولویت زنجیره های ارزش مزیت دار در استان های مختلف مبتنی بر سند ملی آمایش کشور و استانی)، عرضه محصولات و فرآورده های کشاورزی (فروشگاه و رستوران های سیار)، زنجیره تولید نهال گواهی شده ایجاد، ساماندهی و توسعه شرکت ها و واحدهای با اولویت کسب و کارهای دیجیتالی، خدمات فنی و مهندسی، مشاوره ای (مالی، اقتصادی و بازرگانی) کشاورزی، راه اندازی کسب و کارها، ایجاد، تجهیز و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی، انتقال و اشاعه دانش فن آوری، توان افزایی و مهارت آموزی در فعالیت های گیاه پزشکی، دام پزشکی، خاکشناسی، دامپروری (با اولویت واحدهای نیمه فعال و نیمه تمام، طرحهایی با بهره گیری از فناوری نوین و تکمیل کننده زنجیره ارزش، فرآوری و تبدیل ضایعات، زائدات و پسماندهای کشاورزی (محصولات باغی، زراعی، دامی و شیلاتی)، بسته بندی و سردخانه (با در نظر گرفتن اولویتهای محصولی استان)) تولید محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده با تاکید بر خدمات مرتبط با گواهی و استاندارد سازی محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده

۶	افزایش بهره‌وری منابع پایه آب و خاک	فناوری‌های روزآمد در حوزه آب و خاک، احداث، اصلاح و بازسازی گلخانه‌ها، توسعه سایبان‌ها، داربستی نمودن باغات، توسعه باغات در اراضی شیبدار، کشت گیاهان دارویی، زراعت چوب و جنگل کاری اقتصادی
۷	سرمایه در گردش تامین محصولات کشاورزی	توسعه پرورش مرغ گوشتی سویه آراین
		کشاورزان نمونه و پیشرو
		سرمایه در گردش تامین نهاده های تولید محصولات گلخانه ای، دام، طیور و آبزیان و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی (کشت قراردادی)
		تامین نهاده های تولید برای واحدهای مرغ اجداد، مادر گوشتی و گوشتی سویه آراین
		تولید کنندگان نمونه در زیر بخش های دام، طیور، آبزیان، صنایع تبدیلی تکمیلی کشاورزی و سایر فعالیت ها
		تامین نهاده های تولید محصولات راهبردی و اساسی، دام و طیور وارداتی، فعال سازی واحدهای تولیدی غیر فعال صنعتی و نیمه صنعتی (دام، طیور و آبزیان، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، گلخانه)، تامین نهاده های جهش تولید در دیمزارها و تولید علوفه در مرتع، تامین نهال گواهی شده.

۷-۱) فعالیت های دانش بنیان، فناور و استارت آپی مرتبط با کشاورزی

(شامل استارت آپها، فناوریهای هسته ای (کنترل آفات و بیماری ها، تولید واکسن های دام و طیور و آبزیان)، پرتو دهی محصولات کشاورزی و پلاسما و نهاده های فناورانه، فناوری نوین و هوشمندسازی، کاهش ضایعات کشاورزی، ارقام جدید زراعی، استفاده از منابع پروتئینی کمتر متعارف، توسعه پیهاد ها، کشت بافت، استفاده از آفت کش و حاصلخیز کننده سبز، تغذیه تلفیقی، تولید بذر دورگه وارداتی، واکسن ها، ویتامین ها، آنزیم ها و داروهای دام، طیور و آبزیان، اصلاح نژاد بومی، روش های نوین پرورش آبزیان، توسعه پرورش و فرآوری جلبک، گلخانه های آب کشت (هیدرو پونیک)، هواکشت (آیروپونیک)، تلفیق آب کشت و پرورش ماهی (آکوپونیک)، زیست بوم های فناوری، پارک های علم و فناوری، دهکده نوآوری، کسب و کارهای دیجیتالی و استارت آپی کشاورزی (ماده ۲ آیین نامه اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی)، تولید خوراک دام جایگزین و صنایع خلاق، اجرای برنامه کلان مدیریت تلفیقی آفات و بیماریهای گیاهی)

فعالیت های موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی، تولید خوراک دام جایگزین و صنایع خلاق؛ به استناد ماده (۱) آیین نامه اجرایی حداقل بیست درصد از تعداد کل شرکت های دانش بنیان و فناور که ده درصد (۱۰٪) فروش آنها از طریق شرکت های دانش بنیان و فناور کشاورزی و منابع طبیعی محقق گردد.

الف: مصادیق فعالیتها:

مطابق عناوین و مصادیقی که در آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی بخش کشاورزی لحاظ گردیده است.

ب: ذینفعان:

کلیه شرکتهای دانش بنیان و فناورانه در سطوح مختلف، استارت آپ های بخش کشاورزی، اشخاص حقیقی یا حقوقی فناور، نو آور و خلاق بخش کشاورزی،

تبصره: اولویت اخذ تسهیلات با شرکتهای تأیید شده دانش بنیانی است که نیازهای فناورانه و نوآورانه وزارت جهاد کشاورزی را رفع نماید. فعالیت دانش بنیان از معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و فعالیت فناور می بایست از پارک های علم و فناوری مجوز داشته باشند.

ج: روش معرفی محصول دانش بنیان:

بر اساس نیاز بخش های مختلف و مرتبط وزارت جهاد کشاورزی به دفتر محیط زیست، توسعه پایدار و امور فناوری، این دفتر ضمن هماهنگی با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نسبت به معرفی شرکت دانش بنیان به معاونت امور برنامه ریزی و اقتصادی و واحد درخواست کننده اقدام می نماید.

د: واحدهای مشمول:

تسهیلات موضوع این شیوه نامه در راستای تولید محصولات دانش بنیان مندرج در پیوست نامه شماره ۱۴۰۱/۳۰/۵۸۵۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۰ بوده که با تایید دفتر محیط زیست، توسعه پایدار و امور فناوری قابل تخصیص خواهد بود.

۷-۲) تولید انواع نهاده ها و عوامل تولید وارداتی غیر علوفه ای کشاورزی

(شامل انواع واکسن و داروهای دامی، نژادهای مولد دام، طیور و آبزیان، انواع بذرهای هیبرید و نهال گواهی شده و مواد ژنتیکی، انواع کودهای شیمیایی، سموم و آفت کش های شیمیایی و زیستی و غیر شیمیایی، ماشین آلات و تجهیزات، تجهیز و استاندارد سازی انبارهای نگهداری سموم، بذور اصلاح شده لگومها)

در راستای بهبود تراز تجاری بخش کشاورزی برای تولید نهاده های کشاورزی در داخل کشور، وزارت جهاد کشاورزی آمادگی کامل خود را برای حمایت از سرمایه گذاری در تولید نهاده های ذیل اعلام می دارد.

جدول (۳) اجزای انواع نهاده ها و عوامل تولید وارداتی کشاورزی

عنوان	شرح
بذور زراعی	دانه ذرت بذری، بذر سیب زمینی، بذر چغندر قند، بذر سبزیجات، بذر یونجه و شبدر، بذر گندم، بذر جو، بذر کلزا، بذر آفتابگردان، بذر بادام زمینی، بذر سایر لگومها و بذر سورگوم
بذور گلخانه ای و اندام های باغی	تولید بذر هیبرید سبزی و صیفی محصولات گلخانه ای و سایر اندام های، کوکوبیت، پیت ماس، اسپان (هاگ مولد) قارچ خوراکی، اندام های تکثیری گل و گیاهان زینتی (پیاز، بذر و نشاء و قلمه)، ارقام تجاری و پایه های مقاوم به تنش های محصولات نیمه گرمسیری، نهال کشت بافتی خرما و ارقام تجاری خرما (مچول و دگلت نور)، ارقام تجاری محصولات گرمسیری، نهال کشت بافتی خرما و ارقام تجاری خرما (مچول و دگلت نور)، ارقام تجاری محصولات گرمسیری
اقلام دامی	اسپریم گاو و گاومیش، جنین گاومیش، اسپریم (گوسفند و بز)، سیدر، اسفنج و هورمون، جوجه یکروزه اجداد گوشتی، جوجه یکروزه اجداد تخمگذار و گوشتی، بوقلمون مولد، جوجه یکروزه مادر تخمگذار و گوشتی، تخم نوغان

عنوان	شرح
اقدام دامپزشکی	واکسن تب برفکی با پایه روغنی، واکسن ppr، آنفلونزای فوق حاد پرندگان، واکسن G7، آنفلونزای low pathogen، واکسن یرسینوسیس، ابله قناری، پاستورلوز، آگالاکسی، روغن ادجوانت، پروبیوتیک، آنزیم های مورد مصرف در دام و طیور، داروهای گیاهی، ویتامی E و مشتقات آن با خلوص بیش از ۹۰٪، ویتامین E۰۰٪ پودر، آنتی ژن H۰ از سویه در گردش کشور، دوازده نوع کیت تشخیصی، پنج نوع کیت تشخیص مکانیزاسیون تکلیه ماشینهای کشاورزی حاضر فناوری نوین در فهرست مرکز توسعه مکانیزاسیون و صنایع کشاورزی از جمله:
مکانیزاسیون	کمباین برداشت پنبه، کمباین برداشت چغندر قند، کمباین برداشت سیب زمینی، ماشینهای برداشت سبزی و صیفی، ماشین های برداشت نیشکر، دستگاه های نشاء کار غیر برنج، خشککنهای برنج، ماشینهای نوین برداشت حبوبات، کشت مستقیم، دقیق کار چغندر قند، ماشینهای نوین برداشت علوفه، سمپاش خودرو شاسی بلند، سمپاشهای نوین الکترو استاتیک، میکرونردار و سمپاشهای مجهز به تجهیزات جریان متغیر. پیکر هاسکر ذرت دانه های، کارنده دقیق کار چغندر قند، نشاء کار گلدان کاغذی خاص چغندر قند همراه با گلدانهای کاغذی مورد نیاز، دستگاه تاسلکشی ذرت بذری. انواع شیکرهای خودگردان و تراکتوری، کمباین زیتون، روغن کش برتابل زیتون، تجهیزات مبارزه با سرمازدگی و تگرگ، خط بذر زن سینی نشاء، ربات پیوند زن نشاء، سامانه های اتوماسیون گلخانه و قارچ، سرشاخه خرد کن، روتواتور و سیکلو تیلر سنسوردار، انواع قیچی هرس پنوماتیک و برقی، دستگاه استحصال اسانس نوع دوم گیاهان دارویی (کوهپوش)، انواع ماشینهای برداشت و بوجاری گیاهان دارویی، خرمنکوب تخم شربتی، جدا کننده کلاله از گل زعفران، ماشین ایمیو هگیری سیار (کانتینری)، بالابر خرما، ماشینهای اختصاصی جنگلها و مراتع و آبخیزداری. ماشینهای شیر دوشی روتاری، ماشینالات جهت علق (سیلاژ بگر)، ماشینالات جهت علق (فیدر میکسر خود کششی)، تجهیزات پرورش ماهی در قفس، سیستمهای مدرن تولید تخم مرغ و فراوری کود مرغی، ماشینهای جوجه کشی.
شیلات	تخم چشم زده ماهی قزل آلا و اسپرو ماهی قزل آلا، افزودنی ها و مکمل خوراک آبزیان، مولد میگو، خوراک آماده آبزیان، بچه ماهی دریایی
کود	سوپر فسفات تریپل، کلروپتاسیم، سولفات پتاسیم، دی آمونیوم فسفات
سموم شیمیایی و آفت کش ها	گلیفوزیت ۴۱٪ SL، پ، کوپراکسی کلراید ۳۵٪ WP، استامی پراید ۲۰٪ SP، مانکوزب ۸۰٪ WP، سایپر مترین ۴۰٪ EC، ژیربلیک اسید ۱۰٪ Tb، دیمتوات ۴۰٪ EC، تیوفانات متیل ۷۰٪ WP، توفوردی + ام سی پی ۱ ۶۷،۵٪ SL، سولفور ۸۰٪ DF، پینوکسادن + ایمن کننده ۵٪ EC، کلودینافوب پروپازیل ۸٪ EC، فن والریت ۲۰٪ EC، ایامکتین ۱،۸٪ EC، نیکوسولفورون ۴٪ OD، مزوسولفورون + یدوسولفورون + ایمن کننده ۱،۲٪ OD، دلتامترین ۲،۵٪ EC، فینتروتیون ۵۰٪ EC، پروفنفس ۵۰٪ EC، هالوکسی فوب آر متیل ۱۰،۸٪ EC، یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دیفلوفنیکان + ایمن کننده ۸،۲۵٪ OD، سولفور ۸۰٪ WP، توفوردی ۲۲٪ L، سولفور ۸۰٪ WG، زینک فسفاید ۸۰٪ P، اتیون ۴۷٪ EC، ایمیداکلوپراید ۳۵٪ SC، گلیفوزیت ۴۱٪ SL، بوتاکلر ۱۰٪ EC، فیپرونیل ۰،۲٪ GR، دلتامترین ۲،۵٪ EC، توفوردی + ام سی پی ۱ ۶۷،۵٪ SL، کارتاب ۴٪ GR، سایپر مترین ۴۰٪ EC، ایامکتین ۱،۸٪ EC، تیوکنازول ۲٪ DS، ایمیداکلوپراید ۳۵٪ SC، هالوکسی فوب آر متیل ۱۰،۸٪ EC، کوپراکسی کلراید WP ۳۵٪، فن والریت ۲۰٪ EC، فن پیروکسی میت ۵٪ SC، مالاتیون ۵۷٪ EC، فینتروتیون ۵۰٪ EC، کلودینافوب پروپازیل ۸٪ EC، تیوکنازول ۱٪ FS، تری فلورالین ۸٪ EC، اتیون ۴۷٪ EC، فن پروپاترین ۱۰٪ EC، کاپتان - ارتوساید ۵۰٪ WP، فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت ۱۸٪ EC، کاربندازیم ۶۰٪ WP، پروفنفس ۵۰٪ EC، استامی پراید ۲۰٪ SP، دلتامترین ۲،۵٪ EC، توفوردی + ام سی پی ۱ ۶۷،۵٪ SL، کوپراکسی کلراید WP ۳۵٪، ایمیداکلوپراید ۳۵٪ SC، استامی پراید ۲۰٪ SP، فن والریت ۲۰٪ EC، فینتروتیون ۵۰٪ EC، اتیون ۴۷٪ EC، فن پیروکسی میت ۵٪ SC، کاپتان ۵۰٪ WP، پروفنفس ۵۰٪ EC و فن پروپاترین ۱۰٪ EC
تولید ماده موثره (تکنیکال) آفت کش های کشاورزی	واحدهای تولید کننده تکنیکال های پایه معدنی و واحدهای تولید کننده تکنیکال های پایه آلی
آفتکش های زیستی و غیر شیمیایی	احداث، تکمیل، توسعه، بهینه سازی، راه اندازی واحدهای تولیدی

۷-۳) توسعه فعالیت های مکانیزاسیون، مدرن سازی

(شامل استفاده و بکار گیری فناوری نوین الگویی و توسعه ای ماشینها و ادوات موجود در فهرست مرکز)، مدرن سازی کشاورزی مشتمل بر نوسازی و مدرن سازی ناوگان ماشین کشاورزی، سیستم های اتوماسیون و مکانیزاسیون در فرآیند تولید محصولات، بازسازی و نوسازی تجهیزات و ماشین آلات گلخانه ها، واحدهای دام، طیور و آبزیان و صنایع، استفاده و بکار گیری فناوری نوین و نانو، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، ایجاد، تکمیل و تجهیز آزمایشگاه های کنترل کیفی، کمباین های تخصصی، تجهیز کمباینهای برداشت غلات به سامانه های ناوبری و نمایش و کنترل ریزش محصول، ارائه تسهیلات جهت تعمیر کمباین های غلات.)

اولویت ها:

- توسعه درجه مکانیزاسیون در عملیات داشت و برداشت در باغات اراضی شیبدار
- توسعه فناوری های گلخانه ای با محوریت تامین تجهیزات، سیستم های اتوماسیون و مکانیزاسیون در فرایند تولید محصولات گلخانه ای

- ۳) مدرن سازی و توسعه مکانیزاسیون مراحل کاشت، داشت و برداشت گیاهان دارویی
- ۴) توسعه ماشین ها، ادوات و تجهیزات برداشت پنبه، حبوبات، سبزیجات و صیفی جات، چغندر قند و محصولات علوفه ایی.
- ۵) توسعه تجهیزات کشت نشایی محصولات کشاورزی
- ۶) توسعه ماشینها و ادوات کشاورزی حفاظتی
- ۷) توسعه تجهیزات تولید قارچ های خوراکی
- ۸) ایجاد، ساماندهی و توسعه مراکز، شرکت ها و تعاونی های ارائه دهنده خدمات مکانیزه به کشاورزان.
- ۹) توسعه مکانیزاسیون در حوزه زنبور عسل و نوغانداری و تمرکز بر تأمین و توسعه تجهیزات مکانیزه در واحدهای فعال موجود در عملیات: دامداری، تولید تخم مرغ، پرورش مرغ و تجهیزات مکانیزه تولید شیر، گوشت، عسل و کرم ابریشم
- ۱۰) توسعه مکانیزاسیون و حمایت از ورود فناوری های نوین در فرایند تولید آبزیان (شامل ماهی گرمابی، سردابی، میگو، میکرو و ماکرو جلبک و سایر آبزیان)
- ۱۱) در شرایط برابر بین متقاضیان حقیقی و مراکز خدمات دهنده مکانیزه به کشاورزان در اعطای تسهیلات، اولویت با مراکز می باشد.

۷-۴) احیای واحدهای تولیدی راکد و تکمیل طرح های نیمه تمام و ظرفیت خالی تولید

(شامل واحدهای نیمه تمام، نیمه فعال و راکد (صنعتی و نیمه صنعتی)، اصلاح، بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی) واحدهای نیمه فعال: طرح های که دارای مجوز بهره برداری بوده ولی زیر ظرفیت اسمی فعالیت می نمایند. واحدهای نیمه تمام: طرح های که مجوز دارند دارای پیشرفت فیزیکی هستند ولی به بهره برداری نرسیده اند. واحدهای راکد: طرح های که مجوز بهره برداری دارند و فعالیت داشته اند ولی به هر دلیلی تعطیل بوده و فعالیت اقتصادی در آنها انجام نمی شود.

* اولویت های کلی طرح های که مشمول استفاده از تسهیلات می باشند:

- طرح های نیمه تمام با حداقل ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی
- واحدهای نیمه تمام، نیمه فعال و راکد با تولید محصولات پرمصرف وارداتی
- واحدهای نیمه تمام، نیمه فعال و راکد که تولید محصولات صادرات محور دارند.

** اولویت های زیر بخشی:

۱- اولویت های طرح های دام و طیور:

- طرح های مرغداری گوشتی و تخمگذار نیمه تمام با حداقل ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی و در استان های کرمانشاه، کردستان، خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان شمالی کرمان و سیستان و بلوچستان با حداقل ۴۰٪ پیشرفت فیزیکی

- واحدهای نیمه تمام و نیمه فعال دام، طیور و آبزیان با بهره‌وری بالا و استفاده از نژادهای پربازده
- بهسازی، نوسازی و تجهیز واحدهای دامداری کوچک روستایی
- ایجاد و تکمیل پست تلقیح مصنوعی
- واحدهای راکد و نیمه فعال پرواربندی اعم از روستایی، نیمه صنعتی و صنعتی

۲- اولویت های سازمان تعاون روستایی:

- تکمیل واحدهای نیمه تمام و نیمه فعال در شرکت های تعاونی تولید روستایی، سهامی زراعی و کشت و صنعت در استان های ایلام، خراسان جنوبی، فارس، هرمزگان و کرمانشاه

۷-۴-۱) توسعه زنجیره‌های ارزش محصولات کشاورزی و طرح های پیشران بخش کشاورزی

(تولید محصولات کشاورزی وارداتی پر مصرف و تولید محصولات کشاورزی صادراتی، احداث و تکمیل واحدهای: صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، بسته بندی گیاهان دارویی، فرآوری ضایعات محصولات کشاورزی، خط دوم کشتارگاه، پایانه های صادراتی محصولات کشاورزی، درجه بندی و سورتنینگ محصولات کشاورزی، دامی و شیلاتی، باغ های متراکم، پرورش ماهی در قفس، زراعت چوب، واحدهای بزرگ مقیاس زراعی، باغی، دام و طیور، شیلات و گلخانه و بارانداز و میدان عرضه دام و کشت و صنعت (با اولویت زنجیره‌های ارزش مزیت دار در استان های مختلف مبتنی بر سند ملی آمایش کشور و استانی)، عرضه محصولات و فرآوردهای کشاورزی (فروشگاه و رستوران های سیار)، زنجیره تولید نهال گواهی شده)

این طرح ها با اولویت ایجاد، توسعه و تکمیل زنجیره ارزش اولویت دار محصولات کشاورزی بر اساس مزیت های استانی که در جدول شماره (۴) آمده است مصوب خواهد شد.

۷-۴-۲) خدمات توسعه کسب و کارهای کشاورزی

(شامل ایجاد، ساماندهی و توسعه شرکت ها و واحدهای با اولویت کسب و کارهای دیجیتال، خدمات فنی و مهندسی، مشاوره‌ای (مالی، اقتصادی و بازرگانی) کشاورزی، راه اندازی کسب و کارها، ایجاد، تجهیز و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی، انتقال و اشاعه دانش فن آوری، توان افزایی و مهارت آموزی در فعالیت های گیاهپزشکی، دامپزشکی، خاکشناسی، دامپروری)

۷-۴-۱) خدمات دامپزشکی

خدمات دامپزشکی با اولویت های ذیل مشمول حمایت های تسهیلاتی خواهند بود:

- احداث، تکمیل، توسعه، بهینه سازی، راه اندازی مراکز خدمات بهداشتی، پیشگیری، درمانی و تشخیصی دامپزشکی
- استقرار سیستم های HACCP، PRPS/GHP در اماکن دامی، کشتارگاه های دام و طیور، سردخانه ها، مراکز فرآوری، عمل آوری و بسته بندی تولیدات دامی و شیلاتی، کارخانجات خوراک دام، انبارهای نگهداری مواد اولیه خوراک دام و خوراک آماده، مراکز جمع آوری شیر، راکز تولید انواع دارو، فرآورده های بیولوژیک، سرم و نظایر آن، مراکز تولید انواع مواد ضد عفونی کننده، سموم، افزودنی خوراک دام، آنزیم ها، پروبیوتیک ها و نظایر آن، راکز

- پخش و توزیع وابسته به شرکت های تولید انواع دارو، فرآورده های بیولوژیک، سرم، مواد ضدعفونی کننده، سموم، افزودنی خوراک دام، آنزیم ها، پروبیوتیک ها و نظایر آن
- احداث، تجهیز و توسعه تولید محصولات دامپزشکی توسط شرکت های دانش بنیان فعال
 - استقرار درمانگاه های دامپزشکی ویژه مناطق روستایی و عشایری
- تسهیلات اعطایی متناسب با متقاضیان طرح های بخش دامپزشکی به شرح جدول ذیل اختصاص خواهد یافت.

جدول (۴) جدول تفکیک طرح های خدمات دامپزشکی

ردیف	عنوان طرح	عنوان واحد
۱	استقرار سیستم های HACCP , PRPS/GHP در اماکن دامی (دامداری ، مرغداری و آبزی پروری)	دامداری
۲	استقرار سیستم های HACCP , PRPS/GMP در کشتارگاه های طیور (با تاکید بر راه اندازی تخلیه اندرونه اتوماتیک، سورتینگ، جت پرینت و شستشوی قفس)	کشتارگاه
۳	استقرار سیستم های HACCP , PRPS/GMP در کشتارگاه های دام (راه اندازی کشتارگاه های دام صنعتی درجه یک)	کشتارگاه
۴	استقرار سیستم های HACCP , PRPS/GMP در سردخانه ها، مراکز فراوری، عمل آوری و بسته بندی تولیدات دامی و شیلاتی	کارگاه
۵	استقرار سیستم های HACCP , PRPS/GMP در کارخانجات خوراک دام، انبارهای نگهداری مواد اولیه خوراک دام و خوراک آماده (با تاکید بر جایگزینی سیلو های نگهداری)	کارگاه
۶	استقرار سیستم های HACCP , PRPS/GMP در مراکز جمع آوری شیر (با تاکید بر مراکز وابسته به کارخانجات فراوری و با ظرفیت ده تن به بالا و واحد شیر سرد کن)	کارگاه
۷	بهینه سازی و ارتقاء سیستم های PRPS/GMP/QA در مراکز تولید انواع دارو، فرآورده های بیولوژیک، سرم و نظایر آن	شرکت
۸	بهینه سازی و ارتقاء سیستم های PRPS/GMP/QA در مراکز تولید انواع مواد ضدعفونی کننده، سموم، افزودنی خوراک دام، آنزیم ها، پروبیوتیک ها و نظایر آن	شرکت
۹	بهینه سازی و ارتقاء سیستم های PRPS/GMP/QA در مراکز پخش و توزیع وابسته به شرکت های تولید انواع دارو، فرآورده های بیولوژیک، سرم، مواد ضدعفونی کننده، سموم، افزودنی خوراک دام، آنزیم ها، پروبیوتیک ها و نظایر آن	شرکت
۱۰	احداث، تجهیز و توسعه تولید محصولات دامپزشکی توسط شرکت های دانش بنیان فعال	شرکت
۱۱	احداث، تجهیز و بهسازی کارخانجات تولید گیاهان دارویی	شرکت
۱۲	استقرار درمانگاه های دامپزشکی ویژه مناطق روستایی و عشایری	درمانگاه
۱۳	احداث، تجهیز، بهسازی و راه اندازی بیمارستان های دامپزشکی	بیمارستان
۱۴	احداث، تجهیز، بهسازی و راه اندازی مراکز ارائه خدمات تشخیصی دامپزشکی	آزمایشگاه
۱۵	احداث، تجهیز، بهسازی و راه اندازی مراکز ارائه خدمات پیشگیری و درمانی دامپزشکی	مرکز
۱۶	تجهیز و راه اندازی ناوگان حمل و نقل جوجه یک روزه	خودرو
۱۷	تجهیز و راه اندازی ناوگان حمل و نقل فراورده های خام دامی (حمل شیر، گوشت قرمز، مرغ و ماهی و...) با اولویت حمل تخم مرغ	خودرو
۱۸	تجهیز و راه اندازی ناوگان حمل و نقل مراکز پخش وابسته به شرکت های تولید دارو، فرآورده های بیولوژیک، سرم، مواد ضدعفونی کننده، سموم، افزودنی خوراک دام، آنزیم ها، پروبیوتیک ها و نظایر آن	خودرو
۱۹	تجهیز و راه اندازی ناوگان حمل و نقل خوراک دام، نهاده های دامی غیر بسته بندی به شیوه بونکر	خودرو

۷-۲-۲) خدمات فنی و مشاوره ای (نهادسازی و توسعه شبکه غیردولتی و اشاعه دانش)

با توجه به سیاست ها و اهداف برنامه اقتصاد مقاومتی در حوزه کشاورزی، بیانیه گام دوم انقلاب و مصوبه شورای قیمت گذاری و اتخاذ سیاست های حمایتی محصولات کشاورزی در اختصاص یارانه دانش و فن آوری، در راستای اجرای برنامه اشتغال گسترده و پایدار جوانان، نهادینه کردن جایگاه دانش و فن آوری به عنوان عامل مقوم و پشتیبانی تولید و نقش آن در ارتقای بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی و انتفاع و بهره مندی کشاورزان و بهره برداران بخش، در

قالب بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، بسته تولید و اشتغال تبیین گردیده که یکی از رسته فعالیت های اولویت دار مربوط به نهادسازی و توسعه شبکه غیردولتی انتقال و اشاعه دانش می باشد. در این راستا سیاستهای حمایتی از مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی به عنوان صاحبان دانش و فن آوری دارای مجوز رسمی فعالیت از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی به ویژه اشخاص حقیقی و حقوقی مستقر در روستاها با مدیریت سازمان مذکور مورد حمایت قرار می گیرند.

• جامعه هدف

- اشخاص حقیقی و حقوقی دارای مجوز رسمی فعالیت تخصصی (پروانه اشتغال) از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
- مراکز خدمات کشاورزی و منابع طبیعی غیردولتی دارای مجوز از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
- مراکز تولید و انتقال دانش و فن آوری متخصصین و صاحبان دانش و فن آوری دارای مجوز از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
- مراکز توان افزایی و مهارت آموزی کشاورزی و منابع طبیعی غیردولتی دارای مجوز از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

• مصارف منابع مالی

الف- تسهیلات جهت راه اندازی کسب و کار و ایجاد اشتغال

جهت راه اندازی کسب و کار و ایجاد اشتغال، مراکز خدمات کشاورزی دارای مجوز از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی با تشخیص صلاحیت و معرفی سازمان های مذکور به ازای هر مرکز در حدود ۲۰۰۰ میلیون ریال و یا به ازای هر کارشناس با نظر سازمان بالغ بر مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال دریافت نمایند.

ب- تامین یا تجهیز دفتر و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی

مراکز دارای مجوز موجود، با معرفی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و سازمان نظام دامپزشکی جهت خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی از سوی مراکز با اولویت خرید تجهیزات زیر عملیاتی خواهد شد.

جدول (۵) لیست تجهیزات فنی قابل خریداری توسط مراکز

ردیف	عنوان
۱	تجهیزات فنی تخصصی امور زراعی، باغبانی، توسعه کشت گلخانه ای و گیاهان دارویی
۲	تجهیزات فنی تخصصی امور ماشین آلات و مدرن سازی کشاورزی کشاورزی (مکانیزاسیون)، تامین نهاده ها و توسعه فعالیتهای دانش بنیان
۳	تجهیزات فنی تخصصی پرورش دام و طیور، آبزیان و... و توسعه آبیاری پروری
۴	تجهیزات فنی تخصصی مراکز تلقیح مصنوعی و امور کلینیکی دامپزشکی
۵	تجهیزات فنی تخصصی و آزمایشگاهی شامل: حفظ نباتات و امور کلینیکی گیاهپزشکی، کشت بافت، آزمایشگاه های خاکشناسی، آزمایشگاه های شیر، عسل، بیوتکنولوژی و ژنتیک دام و...

۶	تجهیزات فنی تخصصی فرآوری، بسته بندی، ذخیره سازی، خدمات بازرگانی و... (توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی و بازرگانی کشاورزی)
۷	تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی، کارگاهی و اطلاع رسانی ترویجی
۸	کانکس برای استقرار دفتر کار صحرایی
۹	تجهیزات و امکانات فنی و اداری مراکز خدمات کشاورزی غیردولتی شامل GPS، لوازم اداری، رایانه، فکس، پرینتر، دستگاه کپی و....
۱۰	تجهیزات و فن آوری های کشاورزی مدرن (پهپاد، سیستم های سنجش از راه دور، سنسورها و...)
۱۱	ساخت و تجهیزات ساختمان اداری برای مراکز خدمات کشاورزی غیردولتی (رایانه، لب تاپ، تجهیزات اداری و دفتری و...)
۱۲	سایر تجهیزات فنی مورد نیاز با تایید سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی

ج- تسهیلات انتقال و اشاعه دانش و فن آوری

اشخاص حقیقی و حقوقی دارای پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و مراکز خدمات کشاورزی و منابع طبیعی غیردولتی در صورت ارائه طرح که منجر به افزایش تولید، ارتقای بهره وری یا کاهش هزینه های تولید گردد یا در صورت اجرای کشاورزی قراردادی یا عقد قراردادهای سهم بری دانش از تولید و همچنین مراکز عمومیت بخشی و تجاری سازی پژوهش و تکنولوژی با تایید و معرفی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی از تسهیلات مربوطه متناسب با هزینه های اشاعه دانش و فن آوری بهره مند می گردند.

د- تسهیلات توان افزایی و مهارت آموزی

مراکز توان افزایی و مهارت آموزی دارای مجوز از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی که اقدام به پذیرش مهارت آموز می نمایند به ازای هر مرکز تا سقف ۵ میلیارد ریال در نظر گرفته می شود. تبصره: در صورت عدم استقبال متقاضیان در یک استان، اعتبارات پیش بینی شده استان با نظر سازمان نظام مهندسی قابل انتقال با استان دیگر می باشد.

• فرایند درخواست و تایید هویت مخاطبین برنامه حمایتی رسته خدمات فنی و مهندسی

- درخواست متقاضی جهت بهره مندی از حمایت های برنامه رسته در قالب سامانه سیتا در قالب رسته نهادسازی و توسعه شبکه غیردولتی انتقال و اشاعه دانش
- بررسی و تایید طرح درسنامه سیتا توسط سازمان نظام مهندسی
- معرفی مخاطبین مورد تایید به بانک عامل
- بهره مندی مخاطب معرفی شده از اعتبارات رسته

مستندات لازم برای تایید هویت مخاطبین برنامه حمایتی رسته نهاد و شبکه غیردولتی انتقال و اشاعه دانش به شرح زیر است:

- درخواست متقاضی جهت بهره مندی از حمایت های برنامه رسته در قالب سامانه سیتا و کارا جهت بهره مندی از اعتبارات بند(الف) تبصره ۱۸ و برنامه اشتغال روستایی و عشایری
- طرح توجیهی یا مستندات قرارداد با بهره برداران با تایید سازمان نظام مهندسی (برای تسهیلات بند ج)

- پروانه اشتغال / مجوز فعالیت / مجوز تاسیس از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی
- معرفی نامه از سوی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی.

۷-۴-۳) کلینیک های گیاهپزشکی

(ایجاد، ساماندهی و توسعه واحدهای گیاهپزشکی (کلینیک گیاهپزشکی / آزمایشگاه تشخیص آفات و بیماریهای گیاهی)

• معرفی خدمات

کلینیک گیاهپزشکی با توجه به اهمیت بررسی و کنترل آفات، بیماریها، علفهای هرز و کنترل بیولوژیک آفات و عوامل بیماری زای گیاهی با همکاری و هماهنگی مراکز گیاهپزشکی ملی و بین المللی در چهار واحد اصلی آفات، بیماریها، علفهای هرز و مبارزه بیولوژیک فعالیت خواهد نمود.

موارد مصرف تسهیلات و واحدهای مشمول:

الف- تسهیلات جهت راه اندازی کسب و کار و ایجاد اشتغال

جهت راه اندازی کسب و کار و ایجاد اشتغال، کلینیک های گیاه پزشکی دارای مجوز فعالیت از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و مورد تایید سازمان حفظ نباتات به ازای هر کلینیک در حدود ۵۰۰۰ میلیون ریال

ب- تامین یا تجهیز دفتر و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی

تامین یا تجهیز دفتر و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی دارای پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و مورد تایید سازمان حفظ نباتات به ازای هر کلینیک در حدود ۲۵۰۰ میلیون ریال لازم به ذکر است فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی با آورده ۱۵ درصدی از سوی مراکز عملیاتی خواهد شد.

تسهیلات اعطایی براساس جدول ذیل و متناسب با طرحهای سازمان حفظ نباتات با توجه به اولویت های فنی و بهداشتی برای امنیت غذایی.

جدول (۶) جدول تفکیک طرح ها برحسب مقدار عملیات و منابع مورد نیاز

ردیف	عنوان طرح	عنوان واحد	تعداد تسهیلات پیشنهادی
۱	تاسیس، ایجاد و راه اندازی کلینیک گیاهپزشکی	آزمایشگاه	۵۰ عدد
۲	توسعه، تجهیز و توانمندسازی کلینیک گیاهپزشکی	آزمایشگاه	۱۶۰ عدد

تبصره: در صورت عدم استقبال متقاضیان در یک استان، اعتبارات پیش بینی شده استان با نظر سازمان نظام مهندسی و تایید مدیریت حفظ نباتات استان قابل انتقال با استان دیگر می باشد.

• **فرایند درخواست و تایید هویت و صلاحیت مخاطبین برنامه حمایتی رسته**

- درخواست متقاضی جهت بهره مندی از حمایت‌های برنامه به سازمان نظام مهندسی استان جهت تأیید هویت و تشکیل پرونده
- ارجاع موارد تأیید هویت شده توسط سازمان نظام مهندسی به مدیریت حفظ نباتات استان جهت تأیید صلاحیت
- معرفی و ارسال پرونده متقاضیان تأیید شده به بانک عامل
- بهره مندی متقاضی معرفی شده از اعتبارات

۷-۴-۲-۴) حوزه آفت کش های زیستی و غیرشیمیایی

• **موارد مصرف تسهیلات و واحدهای مشمول**

- ۱- تامین یا تجهیز دفتر و خرید تجهیزات فنی و تخصصی و سرمایه در گردش واحد تولیدی آفتکش های زیستی و غیرشیمیایی
- ۲- انتقال و اشاعه دانش و فن آوری

• **منابع لازم جهت تأمین تسهیلات سرمایه ای طرح ها**

الف) تسهیلات جهت راه اندازی کسب و کار و ایجاد اشتغال

جهت تجهیز دفتر و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی و سرمایه در گردش واحد تولیدی آفتکش های زیستی و غیرشیمیایی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دارای پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی با تشخیص صلاحیت و معرفی سازمان مذکور با آورده ۱۵ درصدی از سوی مراکز، تسهیلات مورد نیاز دریافت نمایند.

جهت راه اندازی کسب و کار و ایجاد اشتغال، شرکت های دفع آفات محصولات کشاورزی دارای مجوز فعالیت از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و موردتأیید سازمان حفظ نباتات به ازای هر شرکت به ازای هر انسکتاریوم جهت احداث ۴۰۰۰۰ میلیون ریال و جهت توسعه و تجهیز ۱۰۰۰۰ میلیون ریال و برای واحدهای تولیدی جهت احداث ۲۰۰۰۰۰ میلیون ریال و جهت توسعه و تجهیز ۵۰۰۰۰ میلیون ریال تسهیلات اعطایی براساس جدول ذیل و متناسب با طرحهای سازمان حفظ نباتات با توجه به اولویت های فنی و بهداشتی برای امنیت غذایی.

جدول (۷) جدول تفکیک طرحها برحسب مقدار عملیات و منابع مورد نیاز

ردیف	عنوان طرح	عنوان واحد	تعداد تسهیلات پیشنهادی	
			احداث	تجهیز
۱	ایجاد و راه اندازی شرکت های دفع آفات محصولات کشاورزی (احداث، توسعه و تجهیز واحدهای تولید کننده عوامل مفید (انسکتاریوم ها)	انسکتاریوم ها	۱۰	۶۵
۲	احداث، توسعه و تجهیز واحد های تولیدکننده فرآورده های کنترل بیو (لوژیک و تجهیزات کنترل غیر شیمیایی)	واحد تولیدی	۱۲	۱۲

تبصره: در صورت عدم استقبال متقاضیان در یک استان، اعتبارات پیش بینی شده استان با نظر سازمان نظام مهندسی و تأیید مدیریت حفظ نباتات استان قابل انتقال با استان دیگر می باشد.

ب) تسهیلات انتقال و اشاعه دانش و فن آوری

واحد تولیدی آفتکش های زیستی و غیرشیمیایی اشخاص حقیقی و حقوقی دارای پروانه اشتغال از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی با تشخیص صلاحیت و معرفی سازمان مذکور در صورت ارائه طرح که منجر به افزایش تولید، ارتقای بهره وری یا کاهش هزینه های تولید گردد، با تایید و معرفی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی از تسهیلات مربوطه متناسب با هزینه های اشاعه دانش و فن آوری تسهیلات بهره مند گردند.

• تفکیک طرح ها بر اساس عنوان طرح و مقدار عملیات

تسهیلات اعطایی براساس جدول ذیل و متناسب با طرحهای بخش آفتکش های زیستی و غیرشیمیایی با توجه به اولویت های فنی و شرایط واحدها و ظرفیت استانی اختصاص خواهد یافت.

- تجهیز دفتر و خرید فن آوری و تجهیزات فنی و تخصصی و سرمایه در گردش واحد تولیدی آفتکش های زیستی و غیرشیمیایی
- انتقال و اشاعه دانش و فن آوری

۷-۴-۳) صنایع تبدیلی و غذایی کشاورزی

(با اولویت واحدهای نیمه فعال و نیمه تمام، طرحهایی با بهره گیری از فناوری نوین و تکمیل کننده زنجیره ارزش، فرآوری و تبدیل ضایعات، زائدات و پسماندهای کشاورزی (محصولات باغی، زراعی، دامی و شیلاتی)، بسته بندی و سردخانه (با در نظر گرفتن اولویت های محصولی استان مطابق جدول (۴))

۷-۵) توسعه زنجیره تولید محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده

(تولید محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده با تاکید بر خدمات مرتبط با گواهی و استانداردسازی محصولات سالم، ارگانیک و گواهی شده).

کلیه متقاضیان تولید محصولات ارگانیک و کسب و کارهای مرتبط با توسعه این محصولات در چارپوب فرآیند تعریف شده به شرح ذیل می توانند از تسهیلات این بخش بهره مند شوند.

الف- فرآیند انجام کار

برای تولید محصول گواهی شده رعایت دستورالعمل "صدور، تمدید، تعلیق و ابطال پروانه کاربرد علامت استاندارد برای محصولات کشاورزی دارای حدود مجاز باقیمانده سموم و آفت کشها" ضروری است با استفاده از ظرفیت سامانه سماک به آدرس <https://semak.maj.ir> متقاضی نسبت به ثبت نام، درخواست صدور نشان حد مجاز آلاینده ها، انتخاب مدیر کنترل کیفیت و شرکت بازرسی اقدام نماید و پس از تأیید نتایج آزمایشات و تایید شرکت بازرسی، توسط سازمان جهاد کشاورزی استان کد شناسایی محصول اعطا می شود این کد از طریق دستگاه های الکترونیکی با مشخصه QR CODE قابل ردیاب بوده و همچنین با استفاده از پنجره واحد خدمات الکترونیکی وزارت جهاد کشاورزی و درج کد

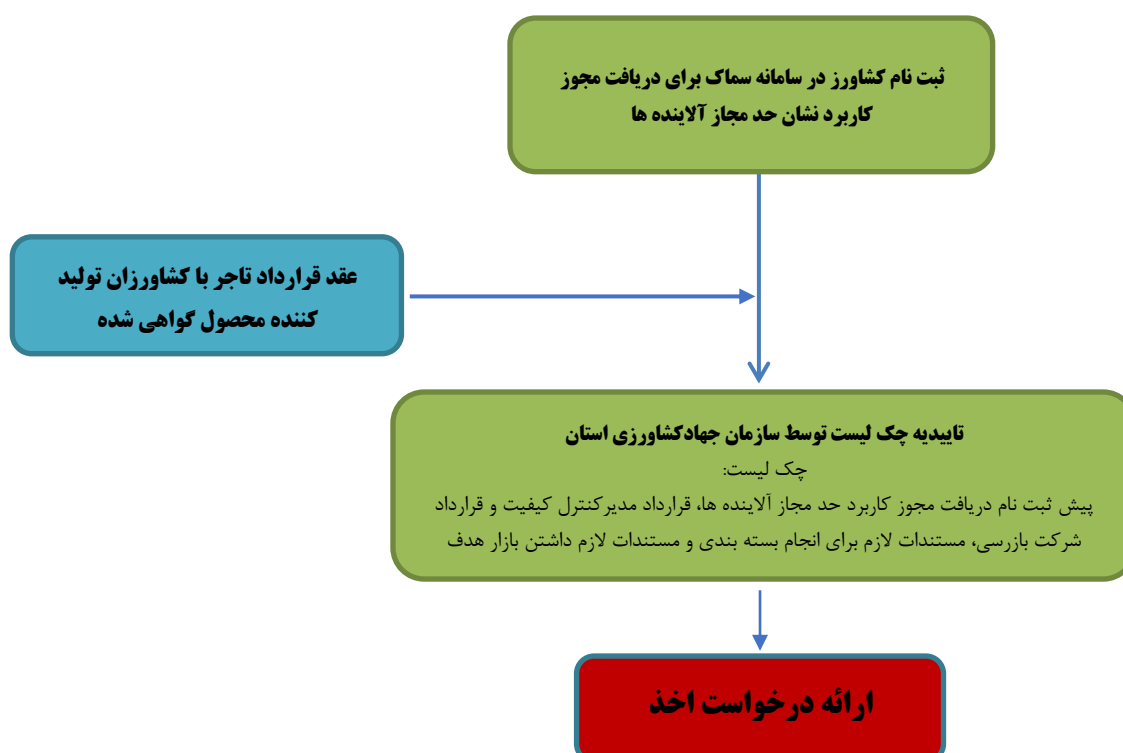
شناسایی امکان ردیابی معکوس محصول تولیدی قابل صحت سنجی می باشد. با استفاده از این کد بیش از ۸۰ قلم اطلاعات شامل اطلاعات تولید کننده، شرکت بازرسی، مدیر کنترل کیفیت، میزان تولید، میزان نهایی تأیید شده، سطح زیر کشت، نوع و رقم محصول، بازه زمانی تولید و نقاط جغرافیایی (UTM) و ... قابل دسترسی می باشد. پس از اخذ کد شناسایی پرونده بصورت الکترونیکی از طریق سامانه به دبیرخانه کمیته علایم سازمان ملی استاندارد ارسال و پس از تأیید کمیته علایم سازمان ملی استاندارد به محصول، پروانه نشان حدمجاز آلاینده ها داده می شود.

به منظور تداوم روند تولید محصولات گواهی شده نیاز به ارائه تسهیلات جهت تکمیل زنجیره ارزش این محصولات است. در این روند کشاورز تولید کننده این محصولات که در سامانه ثبت نام کرده و دارای قرارداد با مدیر کنترل کیفیت و شرکت بازرسی بوده و همچنین مستندات لازم برای انجام بسته بندی محصول و بازار هدف را داراست و یا تاجری که با چندین کشاورز تولید کننده این محصولات قرارداد منعقد نموده و کلیه مستندات مذکور را داراست نسبت به درخواست اخذ تسهیلات اقدام می نماید.

پس از بررسی و تأیید مستندات مذکور توسط سازمان جهادکشاورزی استان نسبت به پرداخت تسهیلات به صورت فازبندی اقدام خواهد شد:

- فاز نخست: پس از تأیید مدارک ۴۰ درصد از تسهیلات
- فاز دوم: پس از اخذ تخصیص کد شناسایی محصول توسط سازمان جهادکشاورزی استان در سامانه سماک ۳۰ درصد
- فاز سوم: پس از دریافت پروانه نشان حدمجاز آلاینده ها ۲۰ درصد
- فاز پایانی: پس از خاتمه کار و فروش در بازار هدف ۱۰ درصد

جدول (۸) فلوچارت درخواست تسهیلات

۶-۷) افزایش بهره‌وری منابع پایه آب و خاک

(شامل فناوری‌های روزآمد در حوزه آب و خاک، احداث، اصلاح و بازسازی گلخانه‌ها، توسعه سایبان‌ها، داربستی نمودن باغات، توسعه باغات در اراضی شیبدار، کشت گیاهان دارویی، زراعت چوب و جنگل کاری اقتصادی)

۶-۷-۱) پروژه‌های توسعه کشت‌های متراکم و گلخانه

- احداث، توسعه و بهره برداری واحدهای گلخانه ای و قارچ خوراکی (بهبود کمی و کیفی تولید واحدهای گلخانه ای موجود)
- اصلاح، بازسازی و نوسازی واحدهای گلخانه ای و قارچ خوراکی از جمله تبدیل گلخانه های فرسوده، سنتی و چوبی به گلخانه های استاندارد
- توسعه سایبان های باغبانی
- توسعه گلخانه کوچک و متوسط مقیاس تا ۳ هکتار
- واحدهای تولید قارچ خوراکی
- واحدهای تولید بسترکشت (کمپوست قارچ- خاک پوششی) قارچ خوراکی
- واحدهای تولید خاک پوششی و اسپان قارچ خوراکی
- کشت متراکم و داربستی باغات زیتون کشور
- گل و گیاهان زینتی فضای باز و گلخانه ای
- گلخانه های ایروپونیک

۷-۶-۲) پروژه‌های توسعه کشت گیاهان دارویی بر اساس مزیت های استانی

جدول (۸) کشت گیاهان دارویی با ویژگی قطب بندی و تفکیک استانی در دیم زارهای کشور در سال ۱۴۰۳

ردیف	استان	گیاهان دارویی بر اساس قطب بندی
۱	آذربایجان شرقی	سیاهدانه، بالنگو، زیره ها، بزرک و کتان، موسیر
۲	آذربایجان غربی	کور، گل گاوزبان، موسیر، زیره سبز، خاکشیر، سیاهدانه، شیرین بیان، بالنگو، بابونه
۳	اصفهان	کور، موسیر، خاکشیر، انغوزه و باریجه
۴	اردبیل	کور، شیرین بیان، گل گاوزبان، زیره سبز، بالنگو، خاکشیر، سیاهدانه
۵	ایلام	گل گاوزبان، زیره سبز، بالنگو، شیرین بیان، زیره ها
۶	چهارمحال و بختیاری	موسیر، سیاهدانه، شیرین بیان، انغوزه و باریجه، کرفس کوهی
۷	خراسان رضوی	زیره سبز، خاکشیر، انغوزه و باریجه، بالنگو
۸	خراسان شمالی	کور، زیره سبز، خاکشیر، سیاهدانه، انغوزه و باریجه، بالنگو
۹	خوزستان	زیره سبز، خاکشیر، سیاهدانه، شیرین بیان، بالنگو
۱۰	زنجان	کور، گل گاوزبان، موسیر، زیره سبز، خاکشیر، شیرین بیان، باریجه، بالنگو
۱۱	سمنان	زیره سبز، خاکشیر، انغوزه و باریجه
۱۲	فارس	گل محمدی، کور، زیره سبز، خاکشیر، شیرین بیان، انغوزه
۱۳	قزوین	زیره سبز، خاکشیر، شیرین بیان، انغوزه و باریجه،
۱۴	کردستان	گل محمدی، گل گاوزبان، موسیر، زیره سبز، سیاهدانه
۱۵	کرمانشاه	، موسیر، زیره سبز، خاکشیر، سیاهدانه، شیرین بیان، انغوزه و باریجه، بالنگو
۱۶	کهگیلویه و بویراحمد	موسیر، زیره سبز، سیاهدانه، شیرین بیان، انغوزه و باریجه
۱۷	گلستان	زیره سبز، خاکشیر، سیاهدانه، انغوزه و باریجه، عشقه
۱۸	لرستان	موسیر، زیره سبز، سیاهدانه، شیرین بیان، انغوزه و باریجه،
۱۹	مازندران	عشقه، گل گاوزبان، گل ساعتی، سیاهدانه، باریجه، کاسنی، گزنه
۲۰	مرکزی	کور، موسیر، زیره سبز، خاکشیر، شیرین بیان، انغوزه،
۲۱	همدان	موسیر، زیره سبز، خاکشیر، شیرین بیان، انغوزه و باریجه، بالنگو

جدول (۹) کشت گیاهان دارویی با ویژگی قطب بندی و تفکیک استانی در شرایط آبی در سال ۱۴۰۳

نام استان ها	گونه گیاهی
آذربایجان شرقی	آویشن، سنجد، سماق، اسطوخودوس، سنبل الطیب، رازک، کاپاریس، ثعلب، سیاهدانه، زیره، موسیر، تخم شربتی، بزرک و کتان
آذربایجان غربی	آویشن، سنجد، بادرنجبویه، سماق، اسطوخودوس، نعناع، خارمریم، سیاهدانه
اردبیل	کدو پوست کاغذی، بابونه، بادرنجبویه، خارمریم، موسیر، همیشه بهار
اصفهان	موسیر، آویشن، کرفس کوهی، زرین گیاه، گل محمدی، باریجه، آنگوزه، بابونه، زیره
البرز	آویشن، بادرنجبویه، نعناع، اسطوخودوس، رزماری، زیره
ایلام	نعناع، اسطوخودوس، رزماری، شیرین بیان، سیاهدانه، زیره، بادرنجبویه، ترخون، تخم شربتی
بوشهر	آلئه ورا، حنا، اسفرزه، کور، سیاهدانه، خرفه، آویشن، زیره
تهران	زعفران، نعناع، بادرنجبویه، کاسنی
جنوب کرمان	آویشن، زیره، کاپاریس، حنا، وسمه، چای ترش، پنیرک، ختمی، نعناع، اسفرزه
چهارمحال و بختیاری	کرفس کوهی، موسیر، باریجه، پنیرک، زرین گیاه، سیاهدانه، زیره، گل محمدی، زعفران، نسترن
خراسان جنوبی	زعفران، زرشک، عناب، آویشن، آنگوزه، زیره، خاکشیر، قدومه
خراسان رضوی	زعفران، باریجه، آویشن، پنیرک، آنگوزه، مریم گلی، پنیرک، زیره، تخم شربتی
خراسان شمالی	گل محمدی، زعفران، باریجه، اسطوخودوس، زیره، خرفه،
خوزستان	مرزه، مورد، گل گاوزبان، نعناع، آلئه ورا، رزماری، گل گاوزبان، چای ترش، پنیرک، کور، مریم گلی، ترخون
زنجان	آویشن، باریجه، نسترن، گل محمدی، زعفران، خارمریم، اسطوخودوس، بادرنجبویه
سمنان	گل محمدی، باریجه، پنیرک، آویشن، آنگوزه، زیره، اسفرزه، خرفه،
سیستان و بلوچستان	پنیرک، سیاهدانه، آنگوزه، حنا وسمه، خرفه، اسفرزه، زعفران، گل محمدی، زیره، چای ترش، خارمریم
فارس	گل محمدی، زعفران، شیرین بیان، موسیر، ترخون، بابونه، مورد، کتان، زیره، خارمریم، حنا، خرفه، خاکشیر، اسفرزه
قزوین	شیرین بیان، نعناع، گل محمدی، گل گاوزبان، زعفران، زیره، موسیر، زنجبیل،
قم	باریجه، بابونه، گل محمدی، زعفران، اسفرزه، زیره، سیاهدانه، کور
کردستان	آویشن، خارمریم، موسیر، ثعلب، گل محمدی، نعناع، سیاهدانه، زیره، خرفه، شیرین بیان، ترخون
کرمان	زعفران، گل محمدی، شیرین بیان، آنگوزه، زیره، مریم گلی، پنیرک، ترخون
کرمانشاه	زعفران، شیرین بیان، ختمی، نعناع، آویشن، گشنیز، سیاهدانه، بابونه، زیره
کهگیلویه و بویراحمد	کرفس کوهی، زرین گیاه، آنگوزه، بنه، مورد، به لیمو، گل محمدی، شیرین بیان، ختمی، گشنیز
گلستان	زیره، رازک، مرزه، نعناع، پنیرک، گل ساعتی، اسطوخودوس، سیاهدانه، گل محمدی، گل گاوزبان، گل راعی
گیلان	مرزه، رازک، پنیرک، نعناع، زوفا، رازیانه، گل گاوزبان، بنفشه معطر، گل محمدی، اسطوخودوس، سیاهدانه
لرستان	موسیر، کرفس کوهی، گشنیز، مرزه، مورد، نعناع، رازیانه، سیاهدانه، به لیمو، اسطوخودوس، رزماری
مازندران	گل گاوزبان، رازک، نعناع، ثعلب، گل ساعتی، گل راعی، گل ساعتی، گزنه، بنفشه معطر
مرکزی	باریجه، پنیرک، زیره، سیاهدانه، قدومه، اسطوخودوس، گل محمدی، رزماری
هرمزگان	حنا، آویشن، آلئه ورا، آنگوزه، مورینگا، چای ترش، پنیرک، اسفرزه، کور
همدان	آویشن، گشنیز، زیره، سیاهدانه، موسیر، زعفران، اسطوخودوس، کنگر، نعناع، رازیانه
یزد	زعفران، زیره، آنگوزه، شیرین بیان، پنیرک، روناس، گل محمدی، زنجبیل

۳-۶-۷) پروژه‌های آب و خاک

- استخر ذخیره آب و پمپاژ ثانویه
- خرید دستگاه آب شیرین کن
- تجهیز آزمایشگاه آب و خاک
- هوشمند سازی سامانه های نوین آبیاری
- هوشمند سازی شبکه های آبیاری وزهکشی
- احداث و بهسازی کانالهای آبیاری عمومی
- برقی کردن چاه های کشاورزی

۳-۶-۷) پروژه های منابع طبیعی و آبخیزداری

- زراعت چوب
- جنگل کاری اقتصادی با مشاکت مردم
- کشت گیاهان دارویی

۷-۷) سرمایه در گردش تامین محصولات و نهاده های کشاورزی

۷-۷-۱) توسعه پرورش مرغ گوشتی سویه آراین

تامین نهاده های تولید برای واحدهای مرغ اجداد، مادر گوشتی و گوشتی سویه آراین)

تامین نهاده های تولید برای واحدهای مرغ اجداد، مادر گوشتی و گوشتی سویه آراین، با توجه به مصوبات شورای امنیت ملی کشور وزارت جهاد کشاورزی مکلف به احیاء و توسعه سویه آراین گردیده است لذا با برنامه ریزی صورت گرفته مقرر گردیده است تا حدود ۲۰ درصد از جوجه ریزی های واحدهای مرغداری تجاری از نژاد آراین و کشور در تامین جوجه یکروزه واحدهای مرغداری گوشتی به خوداتکایی برسد.

• تعاریف:

- نژاد آراین: مرغ های تولیدی نژاد اصیل داخلی در مجتمع مرغ لاین بابلکنار با هدف تولید مرغ سایز می باشد.
- واحدهای تولیدی: کلیه واحدهای پرورش مرغ اجداد، مادر و نیمچه گوشتی
- واحدهای مشمول: کلیه واحدهای تولیدی که نسبت به پرورش مرغ نژاد آراین اقدام می نمایند.
- کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از اعضاء مرتبط با فعالیت مرغ آراین به ریاست معاون محترم وزیر در امور تولیدات دامی و دبیری مشاور برنامه ریزی معاونت تولیدات دامی

• فرآیند اجرایی:

- کلیه واحدهای مشمول نسبت به ثبت نام در سامانه سینا و بارگذاری مدارک شامل پروانه بهره برداری، مجوز جوجه ریزی آراین مآخوذه از سامانه مدیریت اطلاعات صنعت طیور کشور (سماسط)، اجاره نامه رسمی در صورت استیجاری بودن واحد، اقدام می نمایند.
- سازمان جهاد کشاورزی استان (معاونت تولیدات دامی) مدارک متقاضی را بررسی و در صورت تایید، طرح از طریق معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی سازمان جهاد کشاورزی به کارگروه ملی ارجاع می گردد (حداکثر ۵ روز کاری).
- کارگروه ملی نسبت به اخذ استعلام جوجه ریزی مرغ آراین توسط متقاضیان از شرکت پشتیبانی اقدام نموده و در صورت تایید مراتب به سازمان جهاد کشاورزی برای ارسال متقاضی به بانک ارجاع می گردد (حداکثر ۶ روز کاری).
- بانک پس از وصول درخواست متقاضیان از طریق سامانه سینا، نسبت به تصویب طرح و عقد قرارداد اقدام می نمایند (حداکثر ۶ روز کاری).
- بانک در صورت عدم تصویب طرح مراتب را با ذکر ادله به وزارت جهاد کشاورزی منعکس خواهد نمود.

تبصره (۱): در صورت عدم تایید مدارک توسط سازمان جهاد کشاورزی استان موارد بصورت مستند به متقاضی اعلام می گردد.

تبصره (۲): پرداخت تسهیلات به واحدهای مشمول که دوره پرورش را به انتهای رسانده لیکن به دلایل گوناگون موفق به اخذ تسهیلات در حین دوره نشده اند، بلامانع است.

تبصره (۳): واحدهای مشمول می توانند تا ۳۰٪ بیشتر از ظرفیت درج شده در پروانه بهره برداری اقدام به جوجه ریزی آراین نمایند و پرداخت تسهیلات متناسب با ظرفیت اضاف شده بلامانع است.

۷-۷-۲) کشاورزان نمونه و پیشرو

(تولیدکنندگان نمونه در زیر بخش های دام، طیور، آبزیان، صنایع تبدیلی تکمیلی کشاورزی و سایر فعالیت ها) منظور از از کشاورزان پیشرو نمونه در این شیوه نامه افراد حقیقی یا حقوقی هستند که موفق شده باشند: ۱- در یکی از دوره های شناسایی، انتخاب و معرفی برگزیدگان بخش کشاورزی موفق به اخذ عنوان برگزیده ملی شده باشند. مدرک مورد نیاز برای این افراد لوح دریافتی با امضای وزیر جهاد کشاورزی است. ۲- افرادی که براساس این نامه مزارع نوآوری از سوی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به عنوان کشاورز نوآور شناخته شده باشند. مدرک مورد نیاز برای این افراد گواهینامه ایجاد مزرعه نوآوری صادرشده از سوی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی است.

۷-۷-۳) سرمایه در گردش تامین نهاده های تولید محصولات گلخانه ای، دام، طیور و آبزیان و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی (کشت قراردادی)

(تامین نهاده های تولید محصولات راهبردی و اساسی، دام و طیور وارداتی، فعال سازی واحدهای تولیدی غیرفعال صنعتی و نیمه صنعتی (دام، طیور و آبزیان، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، گلخانه)، تامین نهاده های جهش تولید در دیمزارها و تولید علوفه در مرتع، تولید بذر محصولات زراعی، تامین نهال گواهی شده).

تامین سرمایه در گردش مجریان و پشتیبانان کشاورزی قراردادی در قالب دستورالعمل ها و قرارداد عاملیت منعقد شده بین وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت جهاد کشاورزی و بانک عامل (بانک کشاورزی، بانک توسعه تعاون و صندوق کارآفرینی امید) که به صورت ملی مدیریت خواهد شد.

جدول (۱۰) اولویت توسعه و تکمیل زنجیره ارزش اولویت‌دار محصولات کشاورزی از طریق کشاورزی قراردادی

ردیف	نام استان	محصولات اولویت‌دار *			
		اولویت یک	اولویت دو	اولویت سه	اولویت چهار
۱	آذربایجان شرقی	محصولات باغی (سیب درختی، گلابی، زردآلو، گوجه درختی)	گوشت مرغ و طیور	آبزی پروری	گیاهان دارویی
۲	آذربایجان غربی	محصولات باغی (سیب درختی، آلو، شلیل، هلو)	انگور	محصولات صنعتی (چغندر قند و آفتابگردان آجیلی)	عسل
۳	اردبیل	سیب زمینی	گوجه فرنگی	بادام زمینی	محصولات دام و طیور (گوشت قرمز، طیور و شیر)
۴	اصفهان	گیاهان دارویی	گوشت قرمز و سفید	سبزی و صیفی (سیب زمینی، پیاز، بادمجان، فلفل)	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و ماهیان زینتی)
۵	البرز	محصولات گلخانه‌ای	محصولات باغی (گلابی، آلو، شلیل، گیلاس، هلو، خرمالو)	گل و گیاه زینتی	قارچ خوراکی
۶	ایلام	محصولات باغی	سبزی و صیفی	دانه‌های روغنی (سویا، کلزا)	آبزی پروری
۷	بوشهر	خرما	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و صید و صیادی)	گوجه فرنگی	گوشت طیور/مرغ
۸	تهران	محصولات باغی (سیب درختی، گلابی، زردآلو، شلیل، گیلاس، هلو، خرمالو)	محصولات گلخانه‌ای/محیط کنترل شده (قارچ)	گل و گیاه زینتی	محصولات دام و طیور (گوشت قرمز، طیور)
۹	جنوب کرمان	محصولات باغی	محصولات گلخانه‌ای	مرکبات	خرما
۱۰	چهارمحال بختیاری	بادام	شیر	آبری پروری	سیب زمینی
۱۱	خراسان جنوبی	زرشک	زعفران	عناب	پنبه
۱۲	خراسان رضوی	گیاهان دارویی	سبزی و صیفی (گوجه فرنگی و سیب زمینی)	محصولات صنعتی (پنبه، چغندر قند و نیشکر)	محصولات باغی (گلابی، انگور، آلو، گیلاس، انار، بادام، پسته و سیب درختی)
۱۳	خراسان شمالی	گوجه فرنگی	پنبه	گیاهان دارویی	نوغانداری
۱۴	خوزستان	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و صید و صیادی)	خرما	گل و گیاهان زینتی	سبزی و صیفی (خیار و پیاز و گوجه فرنگی)

جدول (۱۰) اولویت توسعه و تکمیل زنجیره ارزش اولویت‌دار محصولات کشاورزی از طریق کشاورزی قراردادی

ردیف	نام استان	محصولات اولویت‌دار				
		اولویت یک	اولویت دو	اولویت سه	اولویت چهار	اولویت پنج
۱۵	زنجان	زیتون	انگور/کشمش	سیب‌زمینی	آبزی پروری	حبوبات (عدس و لوبیا)
۱۶	سمنان	گیاهان دارویی	انگور	پنبه	پسته	انار
۱۷	سیستان و بلوچستان	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و صید و صیادی)	خرما	میوه‌های گرمسیری	گیاهان دارویی	شتر
۱۸	فارس	مرکبات	محصولات باغی (سیب درختی، انار، انجیر، خرما، زیتون، خرمالو و بادام)	سبزی و صیفی	گیاهان دارویی	پنبه و دانه‌های روغنی
۱۹	قزوین	زیتون	انگور/کشمش	میوه و سبزی	گوشت مرغ و قرمز	گوشت مرغ - فندق
۲۰	قم	گوشت مرغ	پسته	عسل	گیاهان دارویی	گوشت قرمز
۲۱	کردستان	آبزی پروری	توت‌فرنگی	انگور	عسل	- گردو
۲۲	کرمان	پسته	گیاهان دارویی	سبزی و صیفی	- خرما	کنجد
۲۳	کرمانشاه	گوجه‌فرنگی	دانه‌های روغنی (کلزا و آفتابگردان)	محصولات صنعتی (چغندر قند و نیشکر)	حبوبات (نخود و لوبیا) -	عسل
۲۴	کهگیلویه و بویراحمد	سیب درختی	لیموترش	گیاهان دارویی	آبزی پروری	شیر
۲۵	گلستان	دانه‌های روغنی (پنبه)	گل و گیاه زینتی	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و صید و صیادی)	گوشت مرغ و قرمز	- زیتون
۲۶	گیلان	زیتون	برنج	کیوی	چای	فندق
۲۷	لرستان	محصولات باغی (انار، گردو، زردآلو)	انجیر	گیاهان دارویی	آبزی پروری	حبوبات (عدس، لوبیا و نخود)
۲۸	مازندران	گوشت مرغ و طیور	مرکبات (پرتقال، نارنگی و کیوی)	برنج	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و صید و صیادی)	دانه‌های روغنی (سویا، کلزا)
۲۹	مرکزی	گیاهان دارویی	گل محمدی	حبوبات (لوبیا/نخود)	انار	آبزی پروری
۳۰	هرمزگان	محصولات شیلاتی (آبزی پروری و صید و صیادی)	مرکبات (لیموترش و نارنگی)	خرما	سبزی و صیفی	میوه‌های گرمسیری
۳۱	همدان	انگور/کشمش	سیب‌زمینی	سیر	گوشت قرمز و مرغ	گردو
۳۲	یزد	محصولات گلخانه‌ای	پسته، انار	گیاهان دارویی	گوشت مرغ و قرمز	بلدرچین

* شرکت‌های پشتیبان و سرمایه‌گذار کشاورزی قراردادی در اولویت استفاده از منابع برای ایجاد، توسعه و تکمیل زنجیره‌های ارزش بر اساس مزیت‌های استانی قرار دارند.

۸) سهم استان‌ها از منابع تبصره ۱۸

به استناد جزء (۳) ذیل ماده (۵) دستورالعمل اجرایی حداقل (۷۰٪) مبلغ سیصد و ده هزار میلیارد (۳۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال موضوع جزء (۲) ماده (۲) به صورت مساوی به استان‌ها اختصاص می‌یابد که وفق بندهای موصوف دبیرخانه تبصره ۱۸ براساس شاخص‌های مورد نظر سهم‌های استانی اعتبارات بخش کشاورزی را بشرح جدول زیر تعیین نموده است:

جدول (۱۱) توزیع استانی منابع نقدی و اوراق خزانه اسلامی وزارت جهاد کشاورزی از محل تبصره ۱۸ قانون

بودجه سال ۱۴۰۲

واحد: میلیون ریال

(براساس توزیع منابع وزارت امور اقتصادی و دارایی (۱۲۵۶۹۹/۸۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۶))

ردیف	استان	منابع نقدی (منابع اعتباری سهم دولت)	اوراق خزانه اسلامی (سهم دولت بدون تنزیل)	جمع وجوه نقدی و اوراق خزانه اسلامی
۱	آذربایجان شرقی	۲۱,۷۲۷.۴	۸۲۱,۷۰۳.۲	۸۴۳,۴۳۰.۶
۲	آذربایجان غربی	۴۱,۸۱۲.۱	۱,۴۱۳,۱۴۷.۷	۱,۴۵۴,۹۵۹.۸
۳	اردبیل	۴۲,۰۵۸.۰	۱,۴۰۸,۳۶۴.۹	۱,۴۵۰,۴۲۲.۹
۴	اصفهان	۵۹,۹۲۸.۸	۱,۸۱۷,۴۹۵.۷	۱,۸۷۷,۴۲۴.۵
۵	البرز	۳۲,۲۷۴.۸	۱,۱۵۹,۸۳۱.۴	۱,۱۹۲,۱۰۶.۲
۶	ایلام	۳۴,۹۷۳.۲	۱,۲۴۶,۱۴۱.۳	۱,۲۸۱,۱۱۴.۵
۷	بوشهر	۷۱,۶۲۷.۷	۲,۰۲۰,۹۷۴.۴	۲,۰۹۲,۶۰۲.۱
۸	تهران	۲۳,۱۶۰.۵	۸۸۴,۴۶۱.۸	۹۰۷,۶۲۲.۳
۹	چهارمحال و بختیاری	۹۴,۷۹۱.۶	۲,۴۶۴,۴۴۵.۷	۲,۵۵۹,۲۳۷.۳
۱۰	خراسان جنوبی	۶۱,۳۷۱.۶	۱,۸۹۳,۵۶۹.۷	۱,۹۵۴,۹۴۱.۳
۱۱	خراسان رضوی	۳۷,۰۰۰.۵	۱,۳۵۴,۴۹۴.۱	۱,۳۹۱,۴۹۴.۶
۱۲	خراسان شمالی	۴۹,۲۱۹.۲	۱,۶۱۰,۶۱۷.۹	۱,۶۵۹,۸۳۷.۱
۱۳	خوزستان	۳۹,۹۷۵.۷	۱,۳۷۴,۳۰۹.۵	۱,۴۱۴,۲۸۵.۲
۱۴	زنجان	۳۲,۲۵۳.۶	۱,۱۱۴,۸۷۴.۹	۱,۱۴۷,۱۲۸.۵
۱۵	سمنان	۴۵,۹۹۳.۰	۱,۵۵۳,۵۲۶.۱	۱,۵۹۹,۵۱۹.۱
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲۹,۱۸۸.۱	۱,۰۶۵,۶۱۰.۵	۱,۰۹۴,۷۹۸.۶
۱۷	فارس	۳۵,۷۲۶.۰	۱,۲۳۳,۴۹۵.۱	۱,۲۶۹,۲۲۱.۱
۱۸	قزوین	۳۱,۳۴۷.۴	۱,۱۱۲,۵۱۶.۷	۱,۱۴۳,۸۶۴.۱
۱۹	قم	۴۰,۲۹۹.۳	۱,۳۴۹,۹۰۵.۹	۱,۳۹۰,۲۰۵.۲
۲۰	کردستان	۵۷,۶۰۸.۳	۱,۷۹۴,۲۸۱.۱	۱,۸۵۱,۸۸۹.۴
۲۱	کرمان*	۴۲,۳۶۹.۶	۱,۴۲۰,۹۰۶.۶	۱,۴۶۳,۲۷۶.۲
۲۲	کرمانشاه	۴۸,۸۸۳.۲	۱,۶۰۱,۱۹۰.۵	۱,۶۵۰,۰۷۳.۷
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۴۰,۶۷۹.۳	۱,۳۷۰,۹۷۲.۱	۱,۴۱۱,۶۵۱.۴
۲۴	گلستان	۲۲,۷۶۲.۲	۸۵۶,۰۹۵.۳	۸۷۸,۸۵۷.۵
۲۵	گیلان	۴۳,۲۸۴.۴	۱,۴۷۲,۹۹۲.۰	۱,۵۱۶,۲۷۶.۴
۲۶	لرستان	۶۴,۰۲۵.۷	۱,۸۸۱,۴۳۲.۵	۱,۹۴۵,۴۵۸.۲
۲۷	مازندران	۶۲,۸۷۵.۱	۱,۸۶۱,۹۵۲.۷	۱,۹۲۴,۸۲۷.۸
۲۸	مرکزی	۳۸,۵۵۷.۱	۱,۲۹۴,۴۶۶.۵	۱,۳۳۳,۰۲۳.۶
۲۹	هرمزگان	۶۳,۴۵۱.۶	۱,۸۸۸,۷۳۷.۹	۱,۹۵۲,۱۸۹.۵
۳۰	همدان	۳۹,۹۸۱.۷	۱,۳۳۳,۵۷۵.۵	۱,۳۷۳,۵۵۷.۲
۳۱	یزد	۲۰,۷۹۲.۹	۹۱۳,۹۱۰.۸	۹۳۴,۷۰۳.۷
جمع دستگاه		۱,۳۷۰,۰۰۰	۴۴,۵۹۰,۰۰۰	۴۵,۹۵۹,۹۹۹.۶

* سهم استان کرمان وزارت جهاد کشاورزی این جدول، با نسبت ۶۰٪ برای سازمان جهاد کشاورزی شمال کرمان و ۴۰٪ به نفع سازمان جنوب کرمان اختصاص می یابد.

۹) فرآیند و گردش کار پرداخت تسهیلات

۹-۱) فرایند و گردش کار پرداخت تسهیلات تلفیقی تبصره (۱۸)

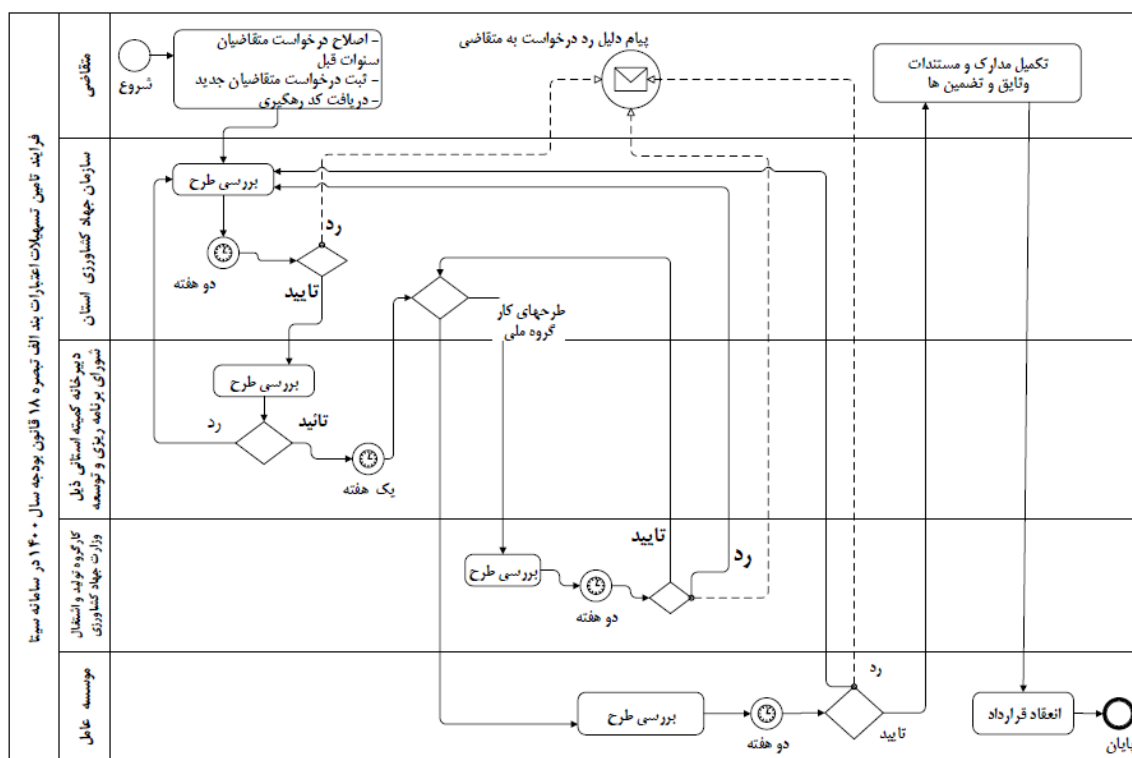
گردش کار و فرآیند بررسی و پرداخت تسهیلات تلفیقی تبصره (۱۸) به شرح ذیل می باشد:

۱. متقاضیان استفاده از این تسهیلات درخواست خود را در سامانه سیتا به آدرس اینترنتی www.cita.maj.ir ثبت نموده و بصورت اینترنتی به سازمان جهاد کشاورزی استان ارجاع می گردد.

۲. درخواست های ثبت شده و طرح های استانی پس از بررسی توسط سازمان جهادکشاورزی استان و تایید کمیته استانی و شورای برنامه ریزی و توسعه استان/کارگروه ملی با رعایت ساز و کارهای مندرج در این شیوه نامه و دستورالعمل تبصره (۱۸)، از طریق سامانه جامع تسهیلات اشتغال به موسسه عامل ارجاع می شود.

۳. بررسی تقاضای متقاضیان توسط موسسه عامل وفق مقررات بانک ج.ا.ا. بوده و مدت زمان طی مراحل مربوط به احراز شرایط، انعقاد قرارداد و پرداخت تسهیلات به متقاضیان، به شرح جدول ذیل می باشد:

مرحله	مراحل اجرایی	حداکثر بازه زمانی (روز کاری)
۱	اعلام مدارک مورد نیاز به متقاضیان توسط موسسه عامل و تکمیل مدارک و مستندات مذکور توسط متقاضیان	۱۵
۲	بررسی توجیه اقتصادی و مالی طرح و تصویب در کمیته ویژه اعتباری و اعلام پذیرش یا رد	۱۵
۳	انعقاد قرارداد با متقاضی و پرداخت تسهیلات منوط به تامین وثیقه و آورده از سوی متقاضی	۱۵

۹-۲) فرایند و گردش کار پرداخت تسهیلات کشاورزی قراردادی تبصره (۱۸)

- ۱- متقاضیان اجرای کشت قراردادی درخواست خود را به کارگروه ملی کشاورزی قراردادی ارسال می‌نمایند. بررسی درخواست متقاضیان و تایید صلاحیت شرکت پشتیبان برای اجرای کشاورزی قراردادی توسط کارگروه ملی کشاورزی قراردادی انجام می‌گیرد. در صورت تایید مجریان گواهینامه اجرای کشاورزی قراردادی در زیربخش‌ها و محصولات مختلف برای متقاضی صادر خواهد شد.
- ۲- در صورت نیاز به تامین منابع مالی، مجریان و شرکت‌های تایید شده در کارگروه ملی کشاورزی قراردادی، از طریق معاونت برنامه ریزی و اموراتصادی به موسسه عامل معرفی خواهد شد.
- ۳- وزارت جهاد کشاورزی قبل از معرفی متقاضیان به موسسه عامل، شمول شرایط متقاضیان و مدارک مثبت فعالیت آنها را بر اساس گروه بندی زیر بر بستر سامانه مدیریت زنجیره تامین (پلتفرم) مورد تایید کارگروه ملی کشاورزی قراردادی را بررسی و احراز خواهد نمود:
 - سامانه های مدیریت زنجیره تامین با رویکرد کشاورزی قراردادی
 - توسعه و تکمیل حلقه های زنجیره تامین محصولات کشاورزی
 - شرکت های مجری کشاورزی قراردادی
 - کشاورزان پیشرو و شرکت های پشتیبان کشاورزی قراردادی
- ۴- موسسه عامل باید در تعامل با مجریان و شرکت های مدیریت زنجیره تامین کشاورزی، زمینه ای را فراهم نماید که منابع تخصیص یافته به مشتریان در بستر پلتفرم قابل هزینه کرد و راستی آزمایی باشد.
- ۵- مجری موظف است در ازای دریافت تسهیلات سرمایه در گردش با کشاورزان یا بهره برداران، برای خرید محصول، قرارداد امضاء نموده و فرآیندهای آموزش، ارتقای بهره وری و خدمات فنی مشاوره ای به کشاورزان را نیز اجرا نماید. مجری طرح متعهد است منابع مالی ناشی حاصل از تسهیلات دریافتی را صرفاً برای خرید محصول مورد نظر صرف نماید.
- ۶- معاونت برنامه ریزی و اقتصادی / دفتر امور اقتصادی و یا معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی سازمان جهاد کشاورزی استان متبوع، در خصوص تهیه گزارشات تخصصی در مورد نحوه پیشرفت هریک از طرح‌ها و اعلام توقف و یا تخلف به موسسه عامل برای قطع تسهیلات در صورت عدم اجرای دستورالعمل‌ها اقدام نماید.

۱۰) سازو کار نظارت

وزارت جهاد کشاورزی و سازمان جهاد کشاورزی استان ها در راستای اجرای «شیوه نامه اجرایی نظارت بر عملکرد طرح های برخوردار از تسهیلات تبصره (۱۸) قانون بودجه» مصوب وزارتخانه های اموراتصاد و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی، دسترسی لازم به اطلاعات سامانه سی‌تا را برای دستگاه های ناظر قانونی فراهم می‌نماید.